Вітаємо з Днем Конституції!

ПАРЛАМЕНТАРИЗМ В УКРАЇНІ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Доповідь Голови Верховної Ради України Івана ПЛЮЩА «Парламентаризм в Україні (шляхи і тенденції розвитку)».

(Читайте на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

№ 113 (2613) ▪ Середа, 27 червня 2001 року ▪ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

ЦЬОГО ДНЯ ▪ *1663 р. У Ніжині розпочалася так звана Чорна рада, на якій гетьманом Лівобережної України обрано І. Брюховецького.* ▪ *1826 р. Засновано Керченський музей старожитностей (нині — історико-культурний заповідник).* ▪ *1863 р. Страчено Зигмунта Сераковського, керівника польського повстання в Росії 1863-64 років.* ▪ *1920 р. У Луганську народився майбутній льотчик, двічі Герой Радянського Союзу Олександр Молодчий.* ▪ *1954 р. У СРСР стала до ладу перша в світі промислова АЕС.* ▪ *1964 р. У Вашингтоні відкрито пам'ятник Тарасові Шевченку.*

Історична місія розбудови держави

«Надія на волю стала реальним надбанням українського народу, а Верховна Рада, проголосивши незалежність України, прийнявши Конституцію, продовжує виконувати свою історичну місію розбудови держави», — наголосив Голова Верховної Ради Іван Плющ, відкриваючи міжнародну науково-практичну конференцію «Парламентаризм в Україні: теорія і практика».

Як єдиний законодавчий орган нашої держави, Верховна Рада вирішує складні питання соціально-політичного, економічного і державного життя суспільства. Парламент гарантує, насамперед, утвердження і забезпечення прав і свобод людини та громадянина шляхом здійснення представницької, законодавчої, контрольної і установчої функцій.

На конференції наводилися дані: демократично обраними парламентами останніх трьох скликань прийнято майже 2 тисячі законодавчих актів, що регулюють важливі сфери суспільного життя, сприяють здійсненню державно-правової реформи в Україні. Багато зроблено за ці роки і в інших напрямах парламентської діяльності.

(Закінчення на 2-й стор.).

Чергова рада

Учора в Люксембурзі відбулося чергове, 4-те засідання Ради з питань співробітництва Україна — Європейський союз. У ньому брав участь Прем'єр-міністр нашої держави Анатолій Кінах. За повідомленням агентства «Інтерфакс-Україна», перед початком засідання відбулася зустріч А. Кінаха з генеральним секретарем Ради Європейського союзу, верховним представником з питань зовнішньої політики і політики безпеки ЄС Хав'єром Соланою. А під час засідання ради були обговорені питання відносин України та ЄС, переважно їхня економічна складова.

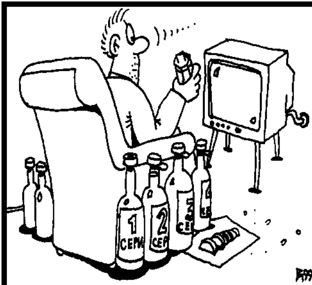
І була ніч, і був ранок. І була прийнята Конституція

28 червня 1996 року. Київський час — 9 годин 20 хвилин. Історична мить — Голова Верховної Ради Олександр Мороз вітає депутатів і український народ із прийняттям Конституції. Гучне «ура» лунає під куполом будинку на вулиці Грушевського. Звучить гімн України. «Хрещений батько» Основного Закону Михайло Сирота відходить від трибуни і витирає сльози радості.

(Закінчення на 8-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У номер !

Прискорення реформування

— Пенсія сьогодні втрачає функцію основного джерела прибутків для людей похилого віку, — заявив під час засідання Ради з координування діяльності центральних та регіональних органів влади Президент України Леонід Кучма. Він закликав до прискорення реформування пенсійної системи в країні.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», глава держави звернув увагу на протиріччя і суперечності в питанні реформування пенсійної системи. Л. Кучма зазначив, що пенсія в Україні низька і становить лише 1/3 середньої зарплати громадян.

Нині в Україні проживає 14,5 млн. пенсіонерів.

Під крилом в «Орлятка»

У мальовничому куточку села Матвіївки Котелевського району, майже на самому березі Ворскли, дитячий оздоровчий табір «Орлятко» прийняв перших дітлахів. Чимало з них відпочивають безплатно.

Очікується, що в літні місяці на Полтавщині матимуть змогу оздоровитися всі бажаючі діти. А сироти, «чорнобильці» та інші соціально незахищені категорії дітей — передусім.

P. S. Близько 300 тисяч осіб взяли участь у літургії, відправленій Папою Римським у Львові

Парламентаризм в Україні: теорія і практика

Доповідь Голови Верховної Ради України Івана ПЛЮЩА «Парламентаризм в Україні — шляхи і тенденції розвитку»

Цього року ми відзначаємо ювілей двох вікопомних подій, що не тільки увійшли в історію України, а й стали складовими державотворчого процесу на всьому Європейському континенті. Це прийняття у 1991 році Акта проголошення незалежності України та ухвалення Верховною Радою 28 червня 1996 року Конституції — Основного Закону України.

З проголошенням незалежності України наша держава стала на шлях розбудови громадянського суспільства. А з прийняттям Конституції України розпочався наступний етап — законодавче закріплення цих нових умов та організаційно-правових основ діяльності інститутів громадянського суспільства, державних органів.

Основний Закон України став тим фундаментом, на якому розвивається наше національне законодавство, а також визначив і закріпив на найвищому законодавчому рівні правовий статус Верховної Ради України і напрями розвитку українського парламентаризму. Саме Конституція започаткувала перетворення нашого парламенту на сучасний орган законодавчої влади європейського типу.

Звичайно, конституційний процес в Україні з прийняттям нової Конституції не завершився. Тож логічно порушити питання про те, якими є можливі перспективи еволюції Верховної Ради України українського парламентаризму?

Серед її багатьох напрямів варто насамперед назвати такі:

Перше. Відомо, що у нас не все ідеально з реалізацією конституційного принципу поділу влади. Удосконалення конституційних важелів — «стримувань і противаг» — у взаємовідносинах органів державної влади в Україні має бути ефективним засобом проведення комплексної державно-правової реформи.

Друге. Залишається актуальним подальше вдосконалення законодавчих основ діяльності парламенту як єдиного органу законодавчої влади в Україні.

Третє. Потребують наповнення новим змістом конституційні функції парламенту України і передусім його контрольна функція. Парламент повинен знати, як виконуються ухвалені ним закони.

Як відомо, існує багато наукових поглядів на парламентаризм. Їх аналіз свідчить, що найголовнішим є визнання провідної ролі парламенту в системі організації державної влади.

А це зумовлює необхідність подальшого зміцнення в Україні парламентської демократії як форми народовладдя, за якої парламент стає організаційним центром політичного життя країни, посідає належне йому місце у функціонуванні владного механізму, формуванні державної політики в інтересах українського народу.

Десятирічний досвід роботи Верховної Ради України свідчить, що її законодавча діяльність не може бути оцінена однозначно.

За цей час парламентом прийнято низку воістину доленосних законодавчих актів. Значно розширилося коло суспільних відносин, що регулюються безпосередньо законами.

Проте частина цих законів, на жаль, виявилася не досить ефективною, що зумовлено і не завжди ефективною роботою самого парламенту.

Наприклад, коли Верховна Рада України приймала Сімейний кодекс України, а потім у процесі прийняття нового Цивільного кодексу України з'ясувалося, що сімейні відносини унормовуються положеннями, які є складовою частиною останнього.

Або проаналізуймо такі цифри: із чинних на сьогодні близько 1700 законів більш як 1100 вносять зміни до базових (яких усього 560). Тобто увага нашого парламенту на дві третини зосереджена не на питаннях урегулювання нових суспільних відносин, що стрімко розвиваються, а на «латанні дірок» у нашому законодавчому масиві. Зокрема, до Кодексу України про адміністративні правопорушення, прийнятого ще 7 грудня 1984 року, зміни вносилися 85 законами України та 32 указами Президії Верховної Ради України. Взагалі із чинних нормативно-правових актів закони нині становлять лише 2,5 відсотка.

У цьому зв'язку, я думаю, необхідно забезпечити:

подальшу професіоналізацію парламенту;

оптимізацію засад законодавчої діяльності;

істотне поліпшення всього законотворчого процесу, включаючи наукове обгрунтування і розробку законопроектів.

Життя свідчить, що потрібно вдосконалювати Основний Закон України з метою усунення наявної невідповідності між конституційно-правовим статусом і повноваженнями парламенту та тими політичними вимогами, які суспільство сьогодні ставить до нього.

Сподіваюся, що в процесі реалізації результатів референдуму 2000 року буде внесено відповідні зміни до Конституції і в цьому напрямі.

Ефективне здійснення Верховною Радою України законодавчої функції також вимагає змін до деяких положень Конституції, якими визначається законодавча компетенція парламенту.

Насамперед доцільно було б доповнити ст.92 Конституції України положенням, яке однозначно закріплювало б право Верховної Ради України приймати закони не лише з тих питань, що безпосередньо вказані у цій статті, але і з інших питань державного і суспільного життя, відповідно до її повноважень.

У принципі, законодавча компетенція парламенту і нині не обмежується питаннями, переліченими у цій статті, але, на жаль, це іноді викликає неоднозначне розуміння.

Потребують також переосмислення і конституційні засади, і практика відносин Верховної Ради України з Конституційним Судом України.

Трапляються випадки обмеження прерогатив Верховної Ради України рішеннями Конституційного Суду України або ж їх некоректною інтерпретацією.

Наведу такий приклад. 11 квітня 2000 року Конституційний Суд України за поданням Генеральної прокуратури України ухвалив рішення у справі про запити народних депутатів України до прокуратури.

Фактично Конституційний Суд лише «підтвердив» чинність тих норм, які забороняли посадовим особам усіх рівнів і всіх гілок влади втручатися у розслідування конкретних кримінальних справ.

Проте нині працівники прокуратури, посилаючись на це рішення Конституційного Суду, фактично відкидають будь-які депутатські звернення чи запити.

Думаю, що зміцнення конституційних основ законодавчої діяльності Верховної Ради України має гарантувати їй право звертатися до народу, призначати всеукраїнський референдум, якщо вона визнає це необхідним, з будь-якого питання, крім обмежень, встановлених самою Конституцією.

Окрім цього, доцільно законодавчо визначити випадки, в яких парламент зобов'язаний звертатися до народу як до єдиного джерела влади для вирішення питання щодо прийняття певного закону.

Поліпшення законодавчої роботи повинно здійснюватися, на наш погляд, у взаємозв'язку з удосконаленням системи та форм діяльності комітетів Верховної Ради України, що фактично є сполучною ланкою між суб'єктами права законодавчої ініціативи та парламентом у цілому.

Як відомо, комітети вправі рекомендувати парламенту прийняти чи відхилити той чи інший законопроект.

Проте вони позбавлені можливості повертати його ініціатору в зв'язку з низьким рівнем підготовки. Надання комітетам таких повноважень зменшить навантаження на парламент та позитивно позначиться на процесі законодавчої діяльності.

Ще одна проблема — забезпечення цивілізованого співіснування в парламенті представлених у ньому політичних сил. Це особливо стало актуальним після створення парламентської більшості в січні—лютому 2000 року.

Головним також є визначення законом статусу та гарантій діяльності парламентської опозиції.

Опозиція в демократичній державі повинна бути і буде завжди.

Влада має нормально ставитися до тих, хто критикує уряд, парламент чи навіть главу держави. І в тих випадках, коли це робиться у коректній формі, неприпустимим є будь-який тиск на опозицію і її діячів.

Опозиція повинна мати право на публічне вираження своєї думки, на внесення альтернативних пропозицій з питань суспільного розвитку, а парламентська опозиція — і на певне матеріальне і фінансове забезпечення своєї діяльності.

У контексті обговорюваної проблеми важливим є врахування у законодавчій діяльності громадської думки. Для цього потрібно, зокрема, відновлення практики всенародного обговорення найбільш важливих законопроектів, особливо тих, що встановлюють права і свободи громадян, гарантії їх реалізації.

Назріла потреба створення, як в інших демократичних державах, системи інформації, за допомогою якої кожен бажаючий міг би познайомитися з тим чи іншим законопроектом, а можливо, і внести пропозиції до нього.

У процесі вдосконалення законодавчої діяльності парламенту подальшого розвитку і зміцнення вимагають постійні контакти Верховної Ради України з громадянами та їх об'єднаннями.

Тому важливим є створення юридичного механізму реалізації статті 38 Конституції України, за якою громадянам України гарантується право брати участь в управлінні державними справами.

Вимагає відповідних політичних та юридичних рішень проблема лобіювання.

Вона реально є в парламентській практиці України у формі впливу на народних депутатів України з боку окремих осіб або організацій, засобів масової інформації під час проходження та прийняття законопроектів у Верховній Раді України. Лобіювання як спосіб переконання депутатів у принципі не суперечить конституційним засадам діяльності парламенту.

Але ця практика потребує законодавчого врегулювання, яке забезпечило б контроль за лобіюванням з метою використання його на користь людині, суспільству і державі, запобігання впливу на законодавців з боку корумпованих груп, егоїстичних особистих та колективних інтересів.

Оцінюючи законодавчий процес в Україні, можна сказати, що після проголошення незалежності це поняття набуло нового змісту.

Встановлення Конституцією України вимоги щодо здійснення народними депутатами України своїх повноважень на постійній основі сприяло формуванню в державі професійного парламенту.

Зрозуміло, що дієздатність Верховної Ради України визначається багатьма чинниками, в тому числі ефективною організацією законодавчого процесу.

Не буде перебільшенням думка про те, що професіоналізм парламенту значною мірою залежить і від професіоналізму його апарату.

Від рівня наукового, експертного, юридичного, інформаційного, організаційно-технічного забезпечення народних депутатів, створення для них належних умов значною мірою залежить продуктивність їх законодавчої роботи, виконання ними своїх конституційних повноважень.

Шановні учасники конференції!

Крім зазначених внутрішніх аспектів розвитку українського парламентаризму, є не менш важлива міжнародно-правова діяльність Верховної Ради України.

Так, Конституція України закріпила за парламентом надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України. Важливість цього повноваження не можна переоцінити, оскільки згода на обов'язковість надається щодо найбільш важливих для нашої держави міжнародних договорів.

Здійснення парламентом ратифікаційної діяльності свідчить про існування певних проблем, що негативно впливають на укладення Україною міжнародних договорів.

Вони значною мірою зумовлюються неврегульованістю процедурних питань їх ратифікації. Зокрема, законодавство України не встановлює термінів, упродовж яких повинен відбутися кожний етап ратифікації.

На нашу думку, це недолік правового регулювання ратифікації міжнародних договорів, тому що нерідко це призводить до затягування розгляду цих питань.

У практиці України були випадки, коли угоди з іншими суб'єктами міжнародного права, зокрема міжнародними фінансовими організаціями, передавалися відповідними органами до Верховної Ради України через п'ять, шість, сім, вісім місяців і навіть більш як через рік після їх підписання.

Цього року виповнюється 51-ша річниця створення Ради Європи, що стала однією з найавторитетніших міжнародних організацій у сфері захисту прав людини, утвердження демократичних цінностей та принципу верховенства права.

За неповні п'ять років, упродовж яких Україна є членом цієї організації, ми багато чому навчилися.

Одним з головних результатів нашої співпраці, на мою думку, є зміна ставлення українського суспільства до демократичних перетворень за європейськими стандартами.

Водночас хотів би наголосити, що ми історично приречені набагато швидше долати шлях, який країни розвиненої демократії поступово проходили протягом століть.

Зарубіжні поїздки до парламентів сусідніх і далеких країн сприяють розширенню міжпарламентських зв'язків, вселяють упевненість у тому, що права людини є найвищою цінністю і мають дотримуватись усіма.

Безперечно, кращий досвід ми завжди намагаємося використовувати у своїй роботі, адже вчитися ніколи не пізно.

У свою чергу і до нас приїздять парламентські делегації, з якими наші законодавці також відкрито діляться своїм досвідом. Все це збагачує практику українського парламентаризму.

Український парламент готовий до якнайширшої співпраці з Парламентською асамблеєю Ради Європи, з Міжпарламентською асамблеєю держав — учасниць Співдружності незалежних держав, а також з національними парламентами заради консолідації дій, спрямованих на розв'язання проблем сьогодення не лише у нашому європейському домі, а й в усьому світі.

Ми переконані, що наша держава повинна йти до розвиненого ринкового суспільства і повноцінної демократії. І хотів би ще раз наголосити, що важливою рушійною силою для просування по цьому шляху є парламент. Підвищення ролі парламенту, вдосконалення і розвиток парламентаризму є для України, яка задекларувала свій демократичний вибір, об'єктивною необхідністю. Саме ці питання мають стати головними під час роботи нашої конференції.

Бажаю учасникам успіху в роботі і сьогодні, і надалі. Не сумніваюсь, що ця робота піде на користь не лише українському парламенту, а й всій Україні.

Історична місія розбудови держави

(Початок на 1-й стор.).

Разом з тим наголошувалося, що Конституція України недосить чітко визначила представницький статус Верховної Ради України, не повністю регламентовані її права у сфері законодавчої діяльності. Основний Закон України не закріпив належного механізму правового регулювання взаємовідносин різних гілок державної влади. Не до кінця розроблені і не прийняті, наприклад, закони «Про Верховну Раду України», «Про Регламент Верховної Ради України», «Про призначення та проведення всеукраїнських референдумів за народною ініціативою», «Про парламентський контроль та контрольну діяльність Верховної Ради України», «Про закони і законодавчу діяльність», «Про тимчасові слідчі комісії Верховної Ради України» та інші, які визначають правовий статус українського парламенту.

Чимало існує проблем і з забезпеченням оптимальної взаємодії Верховної Ради з Президентом України, Кабінетом Міністрів, органами судової влади, насамперед Конституційним Судом тощо.

У конференції беруть участь народні депутати трьох попередніх скликань Верховної Ради, голови Верховного та Конституційного судів, Генеральний прокурор, міністр юстиції України, правники з Німеччини, Франції, США, українські вчені.

На конференції буде прийнято рекомендації для практичного втілення у діяльності Верховної Ради України. Докладний звіт про конференцію буде опубліковано.

Анатолій КАРАСЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Залишається актуальним вдосконалення законодавчих основ діяльності парламенту

Мотиви і перспективи

Голова Верховної Ради України Іван Плющ виступить з доповіддю на урочистому засіданні з нагоди 5-ї річниці прийняття Конституції України, що відбудеться в середу, 27 червня, у приміщенні Національної опери України.

У доповіді Іван Плющ має намір оглянути ретроспективу конституційних ініціатив та традицій, включаючи правові пам`ятки козацької доби, проекти Кирило-Мефодіївського братства, «Вільної спілки» Михайла Драгоманова, Конституцію Пилипа Орлика та конституційні акти Української Народної Республіки.

Голова Верховної Ради проаналізує конституційний процес в Україні на рубежі третього тисячоліття, програмні положення ухваленого парламентом п`ять років тому Основного Закону України як документа, в якому втілені досягнення світового конституціоналізму —пріоритет прав людини, народовладдя, верховенство права, поділ влад, політична та ідеологічна різноманітність, окреслені чіткі межі втручання держави в життя громадян.

Іван Плющ акцентуватиме увагу на завданнях з подальшої реалізації Конституції, конкретизації та розвитку конституційних вимог з урахуванням набутого п`ятирічного досвіду.

У доповіді також йтиметься про мотиви і перспективи внесення змін до Конституції.

Голова українського парламенту окреслить кілька існуючих на сьогодні підходів до вдосконалення Основного Закону держави. Один з них грунтується на хвилі кон`юнктури і здійснюється під впливом політичної боротьби. Інший — враховує об`єктивні закономірності розвитку держави в новому столітті, його параметри багато в чому визначатимуться результатами дискусії з Концепції реформування політичної системи України, що широко розгорнулася в суспільстві.

Інформаційне управління Верховної Ради.

Крок за кроком — уперед, бо шлях наш незворотний

За восьмий рік своєї парламентської діяльності не мав яскравішої події у своїй роботі, аніж та «Конституційна ніч», коли була виконана суверенна воля громадян — прийнятий Основний Закон України. Саме він підтвердив незалежність і суверенність нашої держави, зробив незворотним шлях від тоталітаризму до демократичного і громадянського суспільства, від командної — до ринкової, соціально орієнтованої економіки. Безумовно, подію, яка сталася 28 червня 1996 року, слід віднести до однієї з найвизначніших в українській історії ХХ століття.

Критики стверджують, що нинішня Конституція далека від досконалості. Деякою мірою це так, проте вона не могла бути кращою, бо Конституція 1996 року — плід суспільства, а суспільство, як відомо, сконцентроване саме в депутатському корпусі. І тут виникало таке зіткнення, такі розбіжності, що можна було або прийняти, або не прийняти Основний Закон держави, або прийняти ще гірший варіант. Тож як учасник того процесу, один із авторів Конституції (а в мене —майже 15 поправок різного плану, які тією чи іншою мірою редакційно ввійшли до норм Основного Закону), можу стверджувати, що прийняття Конституції — це справді лише позитивне явище. Бо саме вона виражає волю народу, прагнення змінювати демократичну, соціальну, правову державу, усвідомлення відповідальності перед Богом, попереднім, нинішнім та прийдешнім поколіннями.

Звичайно, прийняття Конституції не розв'язало проблем, які стоять перед українським суспільством. Та маючи основу до подальшого розвитку та вдосконалення всієї правової системи, законодавча робота проходить під знаком наповнення реальним змістом конституційних положень, приведення у відповідність з конституційними нормами усіх нинішніх законів і підзаконних правових актів. За п'ять років прийнято масу законів у різних сферах державного життя різних галузей права — і все це під знаком вимог Конституції. Ну от, скажімо, останні проблеми, які нині долає Верховна Рада, пов'язані з новою системою правовідносин. Це пряма вимога Конституції, її перехідних положень, за якими фактично п'ять років відводилося на зміну системи судоустрою, організації діяльності прокуратури.

Дехто акцентує увагу, що все це від нас вимагає Рада Європи. Проте смію заперечити. Як один із безпосередніх авторів Конституції, зазначу: коли ми писали, приймали Основний Закон, то вже тоді заклали норми, що відповідають європейському і міжнародному праву. Тож, безперечно, і вимоги Ради Європи, але передусім вимоги Конституції у цій частині збігаються. Тому змінюємо законодавство, оновлюючи його, зважаючи не на наполягання Ради Європи. Бо ззовні це — вимога нашого Основного Закону.

Ми усі добре розуміємо, що живемо в складний час, коли мало проголосити принципи творення державності. Набагато важче реалізувати задуми і прагнення, бо для цього потрібна неабияка наполеглива праця. Коли нам ще придумати б механізм підштовхування, тобто, щоб Конституція нормами закону підштовхувала тих, хто зобов'язаний її реалізовувати, наповнювати реальним змістом обов'язки і права. Це принципово важливо, бо вся проблема в тому, що в нас у державі закони іноді творяться під чиюсь потребу, і навіть деякі законодавці не розуміють, що саме приймається, а по-друге, навіть прийняті закони, які зобов'язані реалізовувати всі інститути влади, часто ігноруються. А потрібно, щоб Конституція, її закони діяли сповна.

Кожному з нас слід пам'ятати, що запорукою добробуту є наша любов до рідної країни, спільні всенародні зусилля для розбудови її економіки, сумлінна праця. Лише за цих умов обов'язково настане процвітання суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави. Хай повільно, крок за кроком, але обов'язково настане.

Іван ЧИЖ,
голова ради партії Всеукраїнського об'єднання лівих «Справедливість», народний депутат України.

ПРИВІТАННЯ голови депутатської групи «Солідарність» Петра ПОРОШЕНКА з Днем Конституції України

Шановні співвітчизники!

П'ять років тому незалежна Україна нарешті здобула власну Конституцію. Ухвалення цього видатного документа Верховною Радою відбувалося досить непросто. І все ж таки здоровий глузд переміг, і у фіналі 18-годинного марафону, що отримав у народі історичну назву «Конституційна ніч», о 9.20 ранку 28 червня 1996 року 315 народних депутатів натиснули кнопку «за».

Традиції вітчизняного конституціоналізму не нові — вони сягають «Руської правди» Ярослава Мудрого та Конституції Пилипа Орлика. Проте тільки 1996 року вперше в історії ми отримали повноцінну, демократичну і, що головне, дієву Конституцію. Наша депутатська група з приємністю відзначає, що до спеціальної комісії ВР з доопрацювання проекту Конституції входив Іван Попеску, який зараз є членом «Солідарності».

Сьогодні найголовніше — щоб положення Конституції набули реального змісту. І тут потрібні спільні зусилля державних органів та інститутів громадянського суспільства: засобів масової інформації, церкви, політичних партій, громадських організацій, професійних та творчих спілок, наукових товариств, національних меншин, жіночих організацій тощо. Тільки за умови усвідомлення всім суспільством важливості Основного Закону, всенародної підтримки його положень можливе верховенство права і торжество законності в державі.

Вітаючи вас зі святом демократії, щиро сподіваюсь на якнайшвидше і найповніше втілення в життя конституційних прав і свобод. Щастя вам і по-справжньому вільного життя у вільній державі!

На вокзал, як на екскурсію

До 10-річчя незалежності України

З нагоди 10-річчя незалежності України, п'ятої річниці Конституції та візиту Папи Римського Львівська залізниця зробила чудовий подарунок для льв'ян та гостей міста.

Відбулося урочисте відкриття оновленого, капітально відреставрованого вокзалу. Сюди можна ходити, як на екскурсію, пообідати в розкішному ресторані, помилуватися дизайном залів, архітектурною та інженерною довершеністю споруд, перонів, підземних переходів. Колишні кімнати відпочинку перетворилися на затишні готельні номери за цілком доступною ціною. Так само доступний для кожного, хто може заплатити помірну суму за послуги, і зал VIP-персон. Реконструюючи вокзал, залізничники подбали і про автономну енергозаощаджуючу котельню. З нагоди свята відреставровано і дизель-потяг.

Усі роботи виконано руками львів'ян, наголосив начальник Львівської залізниці Богдан Піх. Міський голова Львова Василь Куйбіда зазначив, що залізниця своїм розвитком підштовхує розвиток міста.

До Дня Конституції Львівська залізниця зробила ще один подарунок місту Лева: 28 червня відбудеться велике свято в оновленому залізничниками парку імені Б. Хмельницького.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

На знімку: міський голова Львова Василь Куйбіда і начальник Львівської залізниці Богдан Піх відправляють у дорогу новий потяг.

Фото Володимира ДУБАСА.

У номер

З приїздом Папи засвітило сонце

Після тривалої негоди і дощів у Львові з приїздом Папи Римського засвітило сонце, й усі сприйняли його як добрий знак світла і добра від Святішого Отця.

Він уже ступав на цю землю. Під час зустрічі на Львівському летовищі коментатори нагадали маловідомий факт із біографії Понтифіка. Студент Ягеллонського університету Кароль Войтила проходив військовий вишкіл у селі Віжомля Яворівського району, будував там школу.

На Львівському іподромі — одному із трьох кращих в Європі — відбулися Служба Божа в латинському обряді, а сьогодні буде Божественна Літургія у візантійському обряді: за участю численних прочан, почесних гостей, президентів низки польських міст і міських голів. Серед дарів, що їх вручали вірні Святійшому Отцю, — Попелівська Богоматір, яку вручив від імені громади міський голова Львова Василь Куйбіда.

На стародавній іконі, що уціліла лише фрагментарно, зберігся лик Богородиці і правиця Божого дитяти.

— Ця ікона є наче втіленим символом нашої безсмертної України, яка також ступила на поріг III тисячоліття Христової Ери ледь не із небуття, — понищена, посічена, але з живими очима, з живими устами та живим серцем. І ми не дамо їм пропасти, як не дали пропасти Попелівській Одигітрії, — сказав від імені громади міський голова Львова Василь Куйбіда. — І наша мати Україна, оновлена і щаслива, заграє всіма барвами перед очима Господа на планетарному іконостасі, —рівно, як львівський дар Його Святості Іванові Павлу II серед інших чудових ікон апостольської столиці.

Сесія львівської міської ради надала Папі Римському звання почесного громадянина міста Лева.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

З ювілеєм!

Шановного народного депутата України, секретаря Комітету з питань прав людини, національних меншин та міжнародних відносин, голову екологічної партії України «Захист» Михайла Васильовича Гуцола від щирого серця вітаємо з 50-річчям!

Бажаємо міцного здоров'я та сімейного тепла.

Як знаному політику, екологу бажаємо Вам, щоб завжди вистачало енергії та сил для захисту довкілля та відстоювання національних інтересів України.

Ваші колеги, соратники та друзі.

Економіку — в соціальні результати

Президент України Леонід Кучма своїм указом призначив Василя Рогового віце-прем'єр-міністром з економічної політики. В інтерв'ю журналістам одним із головних пріоритетів на новій посаді В. Роговий назвав соціальні питання. «Результати економічної діяльності необхідно обов'язково переплавляти в соціальні результати», — заявив він.

Наступними пріоритетами своєї діяльності віце-прем'єр назвав подальший розвиток досягнутих економічних результатів, незворотність реформ та питання поновлення співробітництва Києва з Міжнародним валютним фондом. Нині перед урядом стоїть завдання «якомога швидше», бажано до кінця липня, поновити співробітництво з МВФ, наголосив В. Роговий. Серед досі «дискусійних» питань співробітництва України з фондом — зокрема, забезпечення виконання бюджету за нинішній рік, реальність проекту держбюджету-2002, податкові нововведення. В. Роговий також висловився за необхідність розв'язання проблем, які «на вустах» у підприємців, створення сприятливіших умов для розвитку малого та середнього бізнесу.

Десять років незалежності. Що далі?

Україна входить у нове тисячоліття з 10-літнім стажем незалежної держави. Якою буде її хода у XXI столітті, багато в чому визначатимуть результати наступних парламентських виборів. Тому головним завданням має стати неупереджений аналіз того, що зроблено і чого не зроблено за 10 років незалежності, та визначення планів подальшої участі національно-демократичних сил у державотворчих процесах.

Юрій КОСТЕНКО.

Національна демократія і незалежність

У 89-90-х роках саме національна демократія, об'єднана в Народному русі, маючи в своїх лавах найкращі інтелектуальні сили українського суспільства, запропонувала принципово іншу альтернативу подальшого розвитку Української РСР — проголошення державної незалежності України як найефективнішу форму реалізації потенціалу українського народу та заміну комуністичного режиму на демократичний устрій. І хоч як хочеться багатьом сьогодні замовчувати цей факт, але після проголошення незалежності України перша цілісна програма побудови демократичної правової держави та системних економічних реформ була також запропонована рухівцями.

Ціла низка ключових базових положень цієї програми, попри складність процесів, які відбувалися в Україні впродовж 10 років, здійснилася: Україна стала незалежною державою, визнаною світовим співтовариством; комуністична ідеологія, зазнавши поразки, поступово сходить з європейської політичної арени; сформовано державні інститути незалежної України; закладено основи багатопартійної політичної системи; прийнято Конституцію, багато положень якої враховують концептуальні засади програми Руху; розпочато ринкові перетворення та формування багатоукладної економіки.

Особливо треба наголосити, що в багатьох посткомуністичних країнах Східної Європи, в яких демократичні сили взяли владу в свої руки, виконання програм, аналогічних рухівській, дало змогу досягти головної мети — істотно підвищити рівень життя та благополуччя громадян, а це є свідченням реалістичності й перспективності нашої програми.

Після 10 років державності

Проте мусимо констатувати, що за роки незалежності політична влада, яка здебільшого залишилася з комуністичним менталітетом, так і не сформувала українську національну ідею та не виробила стратегію реформування посткомуністичного суспільства і економіки в демократичну державу з високоефективною національною ринковою економікою, яка забезпечує сталий економічний розвиток та високий рівень життя громадян.

Підтвердженням цього є дійсний стан справ в різних сферах нашого суспільства.

I. Економіка та соціальна сфера

За 10 років в Україні так і не сформовано національну економіку, здатну забезпечувати більшість потреб держави в готовій продукції. Наша економічна політика достатньою мірою не орієнтується на власні ресурси та національний ринок. Не створено надійну систему енергопостачання України, і ми все ще сидимо на «російській трубі». Попри те, що більшість промислово розвинених країн свій економічний потенціал будує на середньому і малому підприємництві, частка якого сягає 60—80% від загальнонаціонального, в Україні все навпаки.

Судіть самі. Відомо, що енергомісткість українського виробництва є однією з найбільших у світі та в 4—5 разів перевищує середньоєвропейські показники. Однак за роки незалежності в сукупному виробництві стрімко зростає частка найбільш енергомістких галузей. Наприклад, частка чорної металургії в 1990-1991 роках (ціна на енергоносії — 10% світового рівня) становила 21% у сукупному промисловому виробництві. А в 1998 році (за світових цін на енергоносії) — вже більш як 54%. Хіба не за такої «мудрої» економічної політики попередніх урядів сформувалися наші багатомільярдні енергетичні борги перед Росією?!

Водночас нічого не робиться, аби використати унікальне географічне становище України в Європі для якнайшвидшої реалізації проекту транспортування каспійської нафти через нашу територію на північ і південь європейського континенту. Така нафтова магістраль, за даними міжнародних експертів, є найкращим з політичної і економічної точок зору проектом нового трансконтинентального коридору постачання енергоносіїв до Європи. Однак її будівництво, яке почалося в 1994 році, ще не завершено. Як, до речі, заблоковано й інший надзвичайно важливий для енергопостачання України проект — власне виробництво ядерного палива.

З другого боку, виконавча влада, штучно гіперболізуючи проблему залежності України від постачання енергоносіїв з Росії, підписувала угоди на постачання в Україну газу, нафти, ядерного палива за цінами, значно вищими від світових, позбавляючи одночасно держбюджет надходжень за транзит територією України сотень мільярдів кубічних метрів російського природного газу. Сім урядів незалежної України, очолюваних представниками старої комуністично-господарської номенклатури, з 1991 по 2000 рік здійснювали управління економікою таким чином, що Україна за цей час втратила більш як половину свого економічного потенціалу, свою частину із золотого запасу, алмазного фонду, із закордонної власності колишнього СРСР. Катастрофічно виріс державний борг — лише за один рік, з 94-го по 95-й, уряд прем'єра В. Масола наростив державний борг на 3,2 млрд. доларів США.

Саме в цей час через бартерні операції, залікові схеми, розрахунки векселями та грошовими сурогатами в Україні було створено чи не найкращі умови для формування фінансово-політичних угруповань (кланів), які привласнювали мільярди гривень державних коштів.

Наслідком такої економічної політики стало стрімке, більш ніж на 70%, зниження рівня життя громадян. Кваліфіковані робітники, науковці, освітяни, лікарі, творча інтелігенція, селянство та студенти впродовж тривалого часу практично залишилися без засобів для існування. Рівень бідності досяг небаченої для європейських держав межі. Бездарна фінансова політика багатьох урядів-попередників кабінету В. Ющенка призвела і до безпрецедентної для мирного часу інфляції, яка знецінила мільярди заощаджень українських громадян.

II. Демократія в Україні

Збереження на всіх рівнях влади критичної маси представників радянської політичної адміністрації стало основною причиною того, що державний апарат не зацікавлений у розвитку демократії в Україні та побудові відкритого громадянського суспільства. Підтвердженням такого висновку є відсутність в нашій державі через 10 років так званих «демократичних реформ» політично структурованого й відповідального перед суспільством парламенту, який можливий лише при виборах на партійній основі, не прийнято базових законів, які розмежовують компетенцію гілок влади, створюють надійні механізми їх взаємодії, стримування і противаг.

В Україні, попри вимогу Конституції, не існує незалежного суду, а прокуратура замість нагляду за законністю здебільшого і далі виконує, як в комуністичні часи, каральні функції. Довготривала відсутність закону «Про Кабінет Міністрів» робить уряд повністю залежним лише від Президента України, який, за Конституцією, не є головою виконавчої влади і його відповідальність за результати діяльності уряду не передбачена жодним законом.

Верховна Рада України, не беручи участі у формуванні Кабінету Міністрів (крім надання згоди на призначення Прем'єр-міністра), може без врахування результатів роботи уряду відправити його у відставку, як це нещодавно трапилося з урядом В. Ющенка.

Не існує унормованого відповідними законами способу розпуску парламенту у разі його недієздатності (згадаймо «спікеріаду» 1998 року) та легітимної процедури імпічменту Президента України. Президент не має юридичної відповідальності у разі непідписання ним закону, щодо якого парламент подолав вето. Загалом його владні повноваження стали фактично необмеженими. Адміністрація Президента, статус якої законодавчо не визначено, дедалі більше набуває ознак колишнього комуністичного ЦК, а після останнього Указу Президента щодо адмінреформи, яким запроваджується інститут держсекретарів, адміністрація фактично стала ще одним центром виконавчої влади, альтернативним Кабінету Міністрів.

Функції державного апарату мають здебільшого насильницький та фіскальний характер, що, за відсутності демократичного контролю над ним, призводить до відкритого свавілля на всіх рівнях державної влади. У цілому, за 10 років незалежності влада в Україні дедалі більше набуває ознак старої політичної системи і дедалі менше перебуває під демократичним контролем, внаслідок чого в державі так і не сформовано дієвий механізм політичної і юридичної відповідальності влади перед суспільством за результати її діяльності. Саме це й стало основною причиною формування в Україні тіньової політики та нав'язаної нею тіньової економіки. Країна за своєю формою правління з президентсько-парламентської, як записано в Основному Законі, стала схожою на якусь олігополію — владу небагатьох, яких цілком влаштовує керувати лише її Президентом.

III. Європейський вибір України

Попри те, що за 10 років незалежності український народ, принаймні тричі поспіль, своїм голосуванням підтримував не лише демократичний вибір України, а і європейську перспективу (мається на увазі підтримка на президентських виборах демократичних програм, а не комуністичної альтернативи), зовнішня політика України з року в рік дедалі більше відходила від європейського напряму. Тим часом досвід Польщі, Словаччини, Угорщини, Чехії, Прибалтійських країн переконливо довів, що їхній вибір на користь європейської та євроатлантичної інтеграції став найкоротшим шляхом до поліпшення життя більшості громадян цих країн.

Попри цей незаперечний факт та багаторазові запевнення вищого керівництва держави, за роки незалежності однозначного зовнішньополітичного визначення України на користь Європи та євроатлантичної інтеграції так і не відбулося.

Факт: у період з 8.12.91 р. по 5.07.2000 р. у рамках СНД відбулося 26 засідань глав держав та 34 засідання глав урядів, в яких взяла участь Україна. На них було прийнято 1085 документів, з яких Україна підписала 730. У цей же час глава Української держави взяв участь лише у двох зібраннях НАТО на найвищому рівні і в трьох самітах Україна—Європейський союз. Відповідно Україна підписала лише кілька документів.

Навіть таке побіжне порівняння свідчить про абсолютну незбалансованість нашої зовнішньої політики щодо своїх декларацій. Щоб тепер досягти на європейському векторі зовнішньополітичної діяльності України хоча б приблизного балансу з есендівським, не кажучи вже про домінування європейської перспективи, всій державній машині України потрібно дуже активно працювати. Проте створюється враження, що останнім часом, і особливо після так званої «справи Гонгадзе» та «касетного скандалу», інтеграцію України у Європу цілком замінено лише «російським братанням».

Чим це «братання» обертається для України та її народу, можна продемонструвати на прикладах. Україна віддала в оренду Росії значну частину своєї території і військових баз в Криму лише за 97 млн. дол. США на рік. Для порівняння: за перехід лише одного футболіста Луїша Фігу з «Барселони» в мадридський «Реал» клуб виклав 57 млн. дол. США.

В Україні, особливо у вищих ешелонах влади, і сьогодні побутує переконання, що найбільшим і найперспективнішим ринком для українських товарів і послуг є не європейський, а есендівський — вважай, російський ринок. У цьому зв'язку повчальні для України такі порівняння. З 1992 по 1999 рік Росія зменшила загальний імпорт продукції з інших країн з 50 до 30 млн. дол. США, тобто простір конкурентної боротьби українських товарів на російському ринку постійно звужувався. За такий само час ринок ЄС зріс на 400 млрд. дол. США.

Отже, потрібно визнати, що в той час, як Польща, країни Прибалтики та Центральної Європи виходять на європейські ринки і демонструють стабільне економічне зростання, українська зовнішньополітична та економічна зорієнтованість на ринки Росії і СНД призводить до величезних економічних втрат, технологічної відсталості виробництва та зниження життєвого рівня наших громадян.

І ще одна зовнішньополітична загроза національним інтересам України. Якщо і наступне 10-ліття влада в Україні чітко не визначиться щодо своєї участі в НАТО, то наша держава опиниться в унікальній геополітичній ситуації: з одного боку, на західних кордонах — держави-члени ЄС та НАТО, з другого — на східних кордонах — Союз Росія—Білорусь і Ташкентський військовий блок. Враховуючи принципову ідеологічну відмінність цих блоків, перебування України між цими блоками у так званій «сірій зоні» це — не лише військова загроза, а й чергові економічні втрати для нас.

Підсумовуючи викладене, окремо зупинюсь на одній із найяскравіших сторінок українського державотворення. Після виборів 1999 під тиском обставин, які склалися в Україні, новообраний Президент уперше за роки незалежності призначив на посаду Прем'єр-міністра представника нової політичної генерації — Віктора Ющенка, кандидатуру якого, до речі, висунув і послідовно підтримував Український народний рух. Попри те, що уряду Ющенка дісталася надзвичайно важка спадщина — феодальна система розрахунків (бартер), тінізація, яка охопила більше половини економічного потенціалу України, енергетична криза, зруйноване село, роками невиплачувані пенсії та заробітна плата, величезні державні борги, — лише за рік роботи першого реформаторського Кабінету Міністрів України досягнуто небачених раніше і навіть непрогнозованих результатів.

Уперше за час незалежності було розпочато системні ринкові реформи. В результаті цього зросли показники практично в усіх галузях виробництва. Темпи приросту промислової продукції досягли найвищого у Європі рівня.

Енергетична реформа, яку уряд Ющенка розпочав з перших днів, дала змогу уникнути розвалу енергосистеми України в осінньо-зимовий період та забезпечити надійне тепло- і енергопостачання усіх регіонів країни. Започатковано широкомасштабну земельну реформу і вперше за часів незалежності досягнуто збільшення виробництва сільгосппродукції.

Уряд Ющенка добився небаченого раніше економічного зростання, вперше зменшився державний борг, стабілізовано національну валюту. Але найвагомішим досягненням було розв'язання проблем, які безпосередньо стосуються майже кожного громадянина держави, — виплата пенсій та заробітної плати. І саме за цю справу прем'єр Ющенко отримав всенародне визнання.

(Закінчення на 7-й стор.).

За роки незалежності політична влада так і не сформувала українську національну ідею

Конституція — основа правової системи держави

Прийняття Конституції України стало найважливішою історичною подією у житті українського народу після проголошення 24 серпня 1991 року Акта про незалежність. Тим самим було завершено процес становлення України як незалежної держави.

Це свідчить про досягнення державою певної стабільності в суспільстві. Крім того, це означає, що відбувся перехід від одного якісного стану до іншого. Це виважене і свідоме просування вперед тим демократичним шляхом, який обрав наш народ. Конституція спрямована на зміцнення суспільної злагоди на теренах України, розбудову демократичної, соціальної, правової держави.

Однак тлумачення положень Конституції ще не означає, що держава від того стає соціальною і правовою. Для цього потрібні серйозні й реальні економічні і політико-правові зміни. П'ять років, що минули від дня прийняття Конституції, — достатній термін, щоб дати певні оцінки досягнутому, зробити з цього відповідні висновки, накреслити плани на майбутнє.

Питання прав і свобод людини і громадянина — найважливіша проблема внутрішньої й зовнішньої політики кожної держави. Саме становище у сфері забезпечення прав і свобод особистості, їх практична реалізація —той критерій, за яким оцінюють рівень демократичного розвитку держави і суспільства.

Зупинюся на деяких конституційних правах громадян, за якими можна скласти цілісне уявлення про те, яка їх реальність і які очікування в майбутньому. Так, стаття 38 Конституції надає громадянам «право брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнських і місцевих референдумах, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади і органів місцевого самоврядування». Звернімося до першого положення — участь у референдумах — надзвичайно важливого конституційного права громадян мати можливість розв'язувати питання загальнодержавного, республіканського і місцевого значення. Проведення всеукраїнського референдуму у квітні минулого року наочно показало, що сфера відносин громадянина і нашої держави далека від досконалості. Що наявність думок громадян ще не означає їх реалізації на практиці і що ця норма Конституції ще не знайшла реального втілення в життя. Це загрожує втратою довіри населення до Основного Закону і тих демократичних положень, які в ньому регламентовано. Не повною мірою реалізуються норми Конституції щодо виборчого права громадян. Вперто нав'язувана і пропонована система виборів за партійними списками — не що інше, як зазіхання на конституційне право громадян обирати і бути обраними, бо згідно з нею, щоб балотуватися до органів влади (Верховної Ради), треба бути членом якоїсь партії або бути включеним до списків партії. Що малоймовірно і за суттю своєю антиконституційно. Лише прямий зв'язок: виборець — представник народу (депутат) дає змогу наповнити роботу народного депутата реальним змістом і оцінити його діяльність за конкретними справами. У цьому я твердо переконаний.

Інша, не менш важлива стаття Конституції, — 43-тя, згідно з якою встановлено право громадян на працю, можливість заробляти собі на життя, при цьому перебувати у безпечних і здорових умовах праці. Саме такі права гарантують економічну свободу людини, її розвиток як вільної, забезпеченої у своїх життєвих потребах особистості.

Реалії української дійсності такі, що, попри деякі загальні економічні позитиви, принцип випереджального зростання заробітної плати так і не знайшов реального втілення в життя. Тенденція знецінювання заробітної плати, що сформувалася за роки економічної кризи, продовжує зберігатися. Скорочується частка затрат на оплату праці у структурі собівартості виробництва продукції. За межею бідності (118 грн.) живуть 13,4 млн. осіб, або 27 відсотків населення. Намітилася і зберігається тенденція зміщення населення у низькодохідні соціальні групи. Розмір сукупних видатків майже двох третин населення нижчий за середній по країні.

Крім того, економічна ситуація в країні обмежує можливості ефективного використання трудового потенціалу. Ринок праці досі перенасичений людьми, котрі не знаходять застосування своїм професійним навичкам. Структурний перерозподіл населення на ринку праці відбувається не найкращим чином. На тлі високого рівня безробіття зростає кількість вільних робочих місць. Це — наслідок незбалансованості інтересів і кваліфікації робочої сили, з одного боку, і пропозиції ринку праці — з іншого.

Відзначається незадовільний стан умов і охорони праці. Знижується безпека в усіх сферах життєдіяльності людини. Посилюються чинники ризику на виробництві. Кількість осіб, які працюють у несприятливих санітарно-гігієнічних умовах, становить п'яту частину від загальної чисельності працюючих. Значних масштабів набув травматизм.

Виходячи з наведеного вище, можна дійти невтішного висновку про те, що наша держава за якістю і рівнем життя населення не відповідає параметрам держави соціальної, а закріплені конституційні гарантії залишаються орієнтирами на далеке майбутнє.

Право на соціальний захист (ст. 46) передбачає широке коло питань, що їх держава, різні громадські організації повинні розв'язувати, щоб гарантувати людині цивілізований рівень повсякденного життя. А надто це стосується тих, хто через похилий вік, хвороби не може забезпечити собі належні умови життя. Особливо зупинюся на положенні Конституції, згідно з яким пенсії «повинні забезпечувати рівень життя не нижче прожиткового мінімуму, встановленого законом».

Як не раз зазначали у стінах парламенту, у країні так і не відбувається позитивного перелому у сфері соціальних відносин. Передусім це стосується цілої низки проблем, пов'язаних із пенсійним забезпеченням громадян. Протягом усіх років незалежності пенсіонери практично перебувають за межею бідності. Пенсії, нижчі за встановлену межу малозабезпеченості, отримують 96 відсотків від загального числа пенсіонерів. Про низький рівень середньої пенсії свідчить її співвідношення з середньою заробітною платою — лише 31,7 відсотка, тим часом як за світовими стандартами цей показник має бути не нижчим за 70 відсотків. Чинна система пенсійного забезпечення зведена до принизливої зрівнялівки і дискредитує саму ідею соціальної справедливості. Вона ще й досі перебуває практично поза реформами, тому не здатна кардинально змінити рівень соціального забезпечення громадян.

З різних причин ми ще дуже далекі від реалізації конституційних положень щодо судочинства. Надто повільними темпами просувається судова реформа. Вже практично минув наданий перехідними положеннями термін, однак помітних змін не бачимо. Найбільше це пов'язано з відсутністю закону «Про судовий устрій» — базового у реформуванні судової системи. А це, у свою чергу, стримує прийняття законодавства про судочинство.

Не можна вважати нормальним, коли при вирішенні справ судами доводиться керуватися Цивільним і Кримінальним кодексами, прийнятими ще у 60-ті роки. Крім того, не виконуються зобов'язання, взяті Україною під час вступу до Ради Європи.

Не прийнято один із найважливіших законів у системі органів державної виконавчої влади — «Про Кабінет Міністрів України». Законодавчо не врегульовано роботу найвищого законодавчого органу. Верховна Рада ще й дотепер у своїй роботі керується Регламентом, що має статус постанови Верховної Ради, натомість Конституція передбачає закон «Про Регламент Верховної Ради України».

Отже, законодавча база, що формується на підставі Конституції, економічні реалії ще такі, що казати про реальне втілення в життя конституційних норм, особливо щодо прав і свобод громадян, передчасно. Та я вірю, що під час прийняття рішень на державному рівні візьмуть гору не емоції, не особисті чи корпоративні інтереси, а мудрість, виваженість, почуття відповідальності перед державою й народом.

Валерій КОНОВАЛЮК,
народний депутат України.

Не поспішай довіряти

Акції

Акція «Залишайтеся з «Голосом», яку вже вдруге проводить наша редакція, закінчилася. По юридичну допомогу і особисто, і письмово звернулися близько 200 передплатників, котрим було надано юридичну консультацію. На прохання передплатників юристами редакції підготовлено більш як 50 документів у справах — позовних заяв, клопотань та запитів.

Майже всі учасники акції отримали відповіді, за винятком тих, що потребують спеціальних роз'яснень міністерств та відомств. Після отримання цих роз'яснень відповіді буде надано й решті учасників акції. Найбільш цікаві запитання і відповіді опублікуємо на сторінках нашої газети.

Протягом акції редакція отримала велику кількість листів від наших співвітчизників, яких ошукали різні довірчі товариства. Головне — допомогти встановити адреси цих «благодійників». Багато хто не знає, що в Україні є спеціальна структура, через яку можна дізнатися про місцезнаходження акціонерних та довірчих товариств. Отож ми вирішили трохи розповісти про цю установу.

І громадяни, і юридичні особи можуть отримати необхідну інформацію про зареєстровані в Україні підприємства, організації, установи в Головному міжрегіональному управлінні статистики в м. Києві за адресою: **Київ, вул. Еспланадна, 4-6; тел. 227-51-44.** Для цього слід звернутися із запитом до управління із зазначенням критеріїв пошуку потрібного товариства або підприємства. Головне міжрегіональне управління статистики може не лише надати інформацію про місцезнаходження потрібної вам організації, а й повідомити номери телефонів, прізвища керівників, дані про реєстрацію, різнобічну аналітичну інформацію про підприємство чи організацію. Отож якщо ви вирішили вкласти свої гроші в якусь комерційну структуру, то не завадить дізнатися про неї в управлінні.

Редакція дякує працівникам міжрегіонального управління статистики за безоплатну допомогу в проведенні акції.

Політичний спектр

Конституція — не каптан, на кожний політичний сезон не кроїться

Розмова з ректором Національної юридичної академії Василем ТАЦІЄМ

— Найголовніше питання дня: чому не працюють наші, здавалося б, досконалі за європейськими стандартами закони, зокрема Конституція?

— Питання досить складне. Але якщо дивитися в корінь, то передусім, напевне, тому, що суспільство, органи державної влади і місцевого самоврядування, науковці повною мірою ще не усвідомлюють, що це закон прямої дії. Дуже часто ще доводиться стикатися з тим, як посадові особи того чи того органу влади нехтують вимогами Конституції, віддають перевагу підзаконним актам у правозастосовчій діяльності.

— Що це означає? Певну недовершеність правової системи чи інерційний тиск об'єктивно-суб'єктивних чинників на нові правовідносини?

— Насамперед — суб'єктивних. Безумовно, є й недоліки самої Конституції, певна нечіткість, суперечності. Але суб'єктивний чинник — найзначніший, найнебезпечніший. Ми ще й досі «не вміємо», а найпевніше — не хочемо розуміти Конституцію, тлумачимо її кожен на свій розсуд, нерідко нехтуємо її положеннями, а то й зневажливо ставимося до них. Урешті, ми не звикли жити за законом. Конституція СРСР була гаслом, красивим фетишем і не більше. А тут мова йде про конкретний закон. Отже, найскладніше питання — це розуміння Конституції та її тлумачення. Право офіційного тлумачення, звісно, належить Конституційному Суду. Але водночас різні гілки влади, парламент, Президент, посадовці нижчого рангу, зрештою, кожний з нас, теж тлумачать Конституцію. Причому відповідно до свого бачення, і на цій основі приймають рішення.

— Отож має бути ще й своєрідний тлумачний словник до Конституції?

— Спочатку необхідно усвідомити глибинний зміст Конституції. Має сказати своє слово правова наука, яка повинна розробити теорію правотлумачної діяльності, зокрема тлумачення Конституції, законів. Дуже часто помилок припускаються не тому, що незрозумілий зміст Основного Закону, а тому, що владні структури, посадові особи, як я вже казав, тлумачать її так чи так залежно від тієї мети, котру вони ставлять перед собою, політичної кон'юнктури, особистих інтересів.

— Азбучна істина законотворення: закон має бути написаний такою мовою, яка не давала б змоги довільно його тлумачити.

— Скажу відверто, Конституція в цілому, з юридичної точки зору, написана грамотно. Багато в чому вона може претендувати на те, аби її визнати як одну із кращих Конституцій світу. Заявляю цілком авторитетно. Про це насамперед свідчить порівняльний аналіз, проведений ученими нашої Академії. Мало того, коли ми працювали над нею, то, зрозумійте мене правильно, не все писали тільки з голови. Враховували світовий досвід розвитку конституційного законодавства. Все те краще у світі, що можна було з огляду на особливості нашої держави, менталітет народу використати, ми все врахували. Тому я хочу сказати, що, з одного боку, цей документ заслуговує досить високої оцінки як юридичний законодавчий акт: над ним тривалий час працювали кращі юристи, політики, державні діячі. Є підстави вважати, що юридична техніка його виконання досить висока. Але водночас він «страждає» певними недоречностями, які з'явилися на останньому етапі, особливо в процесі прийняття окремих статей Конституції «з голосу».

А тому мені здається, що ми маємо поки що Конституцію перехідного періоду — етапу становлення нової держави, нового суспільства. Але коли ми цей період пройдемо, то маємо зробити або істотну її корекцію, або, може, й прийняти нову редакцію Конституції. Над цим треба працювати вже сьогодні. Але не поспішати змінювати її вже завтра. Одна із переваг Конституції — це її стабільність. Упродовж 10 років, як показує світовий досвід, суспільство тільки опановує нову Конституцію, починає розуміти її істинний смисл, напрацьовує наукову базу. За цей час треба накопичити зауваження, пропозиції щодо її модернізації. Вони повинні мати досить широке обговорення. Недоречна зміна навіть однієї статті може негативно вплинути на всю правову систему. Тому я твердо переконаний у тому, що Конституція має бути стабільним законом, працювати роки, щонайменше десятиліття, перш ніж до неї можуть бути внесені якісь істотні зміни.

Інтерв'ю взяв
Микола КОСИЙ.

Харків.

Освіта і культура як чинники безпеки

Аналіз інформаційних джерел свідчить, що після розпаду СРСР у новонароджених державах суспільно-економічна напруженість не зменшилась. Навпаки, в ряді випадків спостерігається посилення такої напруженості, що створює умови для подальшої дезінтеграції, стало загрозою для національної безпеки цих держав.

Українське суспільство сьогодні перейняте духом свободи, починаючи з його наймолодших членів — дітей. Але ця ж воля є одночасно і джерелом криз. Наприклад, чим славилася наша середня школа? Цілісністю і фундаментальністю. Сьогодні шкільні програми так різняться між собою, що іноді учень з однієї школи не може перейти в іншу. Різняться також навчальні плани, підходи вчителів до викладання тощо. Кон'юнктурні предмети витісняють фундаментальні, базисні. Фахівці пояснюють це необхідністю перебудови цілісної системи освіти, яка не мала жодної власної кризи усього кілька років тому. Але зі зміною суспільно-економічної формації наша система освіти стала несумісною зі світовою системою освіти, що гальмує входження України у світові процеси.

Треба зазначити також, що донедавна у нашій країні, поки вона не «включилась» у світові процеси, практично не були відомі національні, етнічні, релігійні та інші конфлікти. Засоби масової інформації, інформаційно-психологічні технології не використовували в широкому масштабі для реклами та інших цілей з метою формування певної свідомості населення.

Тепер народна освіта дедалі більше стає засобом завоювання умів майбутніх поколінь. Через систему освіти можна підготувати покоління людей для сприйняття дійсності в потрібному напрямі. Наприклад, ефект біржової гри побудований на помилковості сприйняття ситуації та об'єктивного перебігу подій. І якщо підготувати майбутні покоління якого-небудь народу, які знатимуть багато мов, пам'ятатимуть чимало фактів, але нічого не розумітимуть (аналогія з папугами, що говорять), то з великою ймовірністю цей народ можна скеровувати у потрібному напрямку.

Ще більшу загрозу для цілісності нашої нації становлять розповсюджувані в Україні і рекламовані у засобах масової інформації системи ігрових шоу, різних грошових лото тощо, які ще з дитячого віку прищеплюють прагнення одержати куш, прибуток, дохід, іншу вигоду для себе без затрати реальних суспільно значущих зусиль (але якщо щось до чогось додається, то іншого стільки само і віднімається).

Для збереження суспільної цілісності (безпеки) країни необхідно, щоб відображення навколишнього світу і його пізнання були адекватні у всіх громадян України. Національна система освіти повинна мати таку культуру мислення передачі інформації слухачам (учням, студентам, усім, хто навчається), яка будувалася б на однаковій понятійній базі.

Модернізація економіки прямо залежить від модернізації освіти, яка і формує людський капітал у державі. В деяких державах на теренах колишнього СРСР на це вже робиться ставка. Наприклад, концепція системи освіти Росії ґрунтується на тому, щоб освіченість російського суспільства і ***«якість людського капіталу дали змогу Росії зберегти своє місце в ряді держав, здатних впливати на світові процеси. Освіта має допомогти Росії адекватно відповісти на виклики часу, що повстали перед нею в соціальній і економічній сферах, і таким чином забезпечити свою національну безпеку і зміцнення інститутів держави. Саме «соціальне замовлення» суспільства і держави буде визначати напрямок розвитку і перебудови системи освіти Росії в першому десятиріччі XXI століття»***. Я впевнений, що ці слова можна віднести і до ситуації в Україні.

Інвестиції в «людський капітал» є умовою розвитку української економіки. На потреби економіки, що заявлять себе через 5—15 років, система освіти має реагувати вже тепер. Модернізація економіки тісно пов'язана також і з ***регіональною політикою***. В заключному виступі на засіданні Національної ради з питань узгодження діяльності загальнодержавних органів і місцевого самоврядування 6 березня цього року Президент України Леонід Кучма акцентував увагу на двох важливих і взаємозалежних питаннях — ***економіці і регіональній політиці***.

Модернізація освіти з перспективою на 5—15 років прямо залежить від того, який зміст вкладатиметься в поняття регіон і регіоналізація сьогодні. Від правильної постановки цих проблем (регіону і регіоналізації), від результатів досліджень з них залежатиме правильність стратегічних і тактичних рішень, пов'язаних з розробкою «регіональної моделі освіти».

Зазначу, що до змістовної постановки проблеми «регіоналізації» у Херсонській області і до проведення відповідних досліджень в облдержадміністрації ми приступили ще у 1993 році, коли я працював на посаді першого заступника голови облдержадміністрації з економічних питань. Уже тоді було ясно, що після розпаду СРСР ринковий простір для економіки Херсонської області різко скоротився.

Проаналізувавши ситуацію, що склалася в області, я прийняв рішення провести необхідні дослідження. Було створено проектну групу з учених, фахівців і методологів, які вже мали досвід роботи з такими проблемами. До складу групи ввійшли представники різних міст і регіонів, у тому числі з країн колишнього СРСР. Одним із результатів досліджень стало розуміння того, що «регіоналізація» виникла як захисний захід від сьогоднішньої «глобалізації управління» у світі в сферах економіки, культури, політики. Дослідження показали, що «регіон» повинен мати: 1) свій «незалежний» системоутворюючий центр управління, який забезпечує збереження тотожності самому собі; 2) властивість унікальності.

Власне кажучи, в Україні сьогодні є два концептуальні підходи до розуміння, що таке регіон і регіоналізація.

Перший підхід втілено у проекті **«Концепції державної регіональної політики»**, представленому адміністрацією Президента. У цій концепції регіон розуміють (як і «за радянської влади») як окрему одиницю в системі адміністративно-територіального устрою України. Інший підхід ґрунтується на результатах проведених у 1993 році в Херсонській області базових досліджень і наступного постійного моніторингу. Він знайшов відображення у **«Концепції внутрішньої політики Херсонської обласної адміністрації до 2004 року»**.

Варто сказати ще про один підхід при аналізі сучасної ситуації, що використовувався під час розробки нашої концепції. В основі цього підходу лежить розуміння, що в сучасному суспільстві під впливом прискореного оновлення його інформаційного стану змінилася логіка соціальної поведінки людей.

Проілюструю сказане в такий спосіб. У суспільній літературі є усталене уявлення про життя суспільства як процес оновлення його інформаційного стану. Процес протікає на біологічному і соціальному рівнях. На біологічному рівні швидкість оновлення визначається середньостатистичним віком батьків при народженні першої дитини. Цей період у часовому вимірі триває приблизно 20—25 років. На соціальному рівні швидкість вимірюється періодом оновлення «морально застарілої» техніки і технологій у виробництві. У стародавні часи процес оновлення технології тривав 150—300 років, сьогодні — лише 3—10 років. Це означає, що протягом життя одного покоління соціальна складова інформаційного оновлення суспільства (тобто зміни технічні, технологічні тощо) відбуваються кілька разів. Людям доводиться самостійно відтворювати свою кваліфікацію. Такий перелом відбувся в середині XX століття.

На мій погляд, проблемна ситуація в Україні сьогодні полягає в наступному. Централізований контроль з боку держави над поширенням інформації в суспільстві втрачено, і ця ситуація поглиблюється. Тобто сьогодні з рівня держави контроль над оптимальним співвідношенням біологічної і соціальної складових в оновленні інформаційного стану суспільства в Україні без грубих помилок здійснити практично неможливо. Це обумовлює наступне.

По-перше, як незалежна держава Україна існує всього десять років. **По-друге**, є велика ймовірність того, що система управління, яка складається у країні, ще не в змозі самостійно «переробити» величезні обсяги необхідної інформації для якісного управління і змушена користуватися «управлінськими консультаціями» інших центрів (а це вже втрата незалежності!). **По-третє**, «управлінська інерція», яку ми успадкували від СРСР, не в змозі забезпечити умови, за яких люди самостійно могли б відтворювати свою кваліфікацію. А більшість громадян України за інерцією старої культури мислення сподівається виключно на допомогу держави, а не на себе. Це ще одна проблема, яку слід врахувати у новій системі освіти.

Розв'язати цю проблему можна шляхом створення і розвитку регіональних систем освіти, які повинні: 1) за допомогою особливої «соборної» форми комунікації між собою бути зорієнтовані на збереження суспільної цілісності країни; 2) створювати умови, за яких кожний громадянин міг самостійно й оптимальним чином відтворювати свою кваліфікацію.

Сьогодні проміжною і необхідною ланкою між державою й окремою людиною в країні є регіон. Це було відзначено в статті **«До проблеми концепції суспільної безпеки України: у пошуках інваріанта — регіоналізація»** (Диалог украинской и русской культур в Украине: Материалы III конф. - К., 1999).

На що сьогодні варто орієнтуватися під час побудови регіональної системи освіти?

Перше — на формування ефективних механізмів трансляції соціального замовлення для системи освіти. Тобто необхідно передусім зробити акцент на «споживчому попиті» в умовах ринкових відносин. Цю тезу підтверджують результати соціологічних досліджень, проведених фахівцями Херсонської облдержадміністрації разом з її Центром підвищення кваліфікації державних службовців і керівників державних підприємств, установ та організацій.

Друге — на залучення представників громадськості до розвитку регіональної системи освіти через піклувальні ради, створення фондів для фінансової, матеріальної і кадрової підтримки освіти (і це має стати одним із основних завдань депутатів усіх рівнів, включаючи народних депутатів України) тощо.

Третє — на мобілізацію приватних коштів у систему освіти. За нашими розрахунками сьогодні тільки 15—25% родин потенційно можуть оплачувати освіту своїх дітей. Є прогнози, що до 2010 року частка таких родин збільшиться до 20—35%. До цього часу очікується також і підвищений у 2—4 рази попит на освіту з боку громадськості регіону.

Олександр ВЕРБИЦЬКИЙ,
голова Херсонської обласної держадміністрації.

Конституція-96:

Ось уже п'ять років наша країна живе за новою Конституцією. Для документа, що став, образно кажучи, паспортом молодої української державності — термін зовсім не невеликий. Проте, для держави, яка нинішнього літа відзначає своє перше десятиріччя, п'ятиріччя Основного Закону — серйозний привід для того, щоб подумати, що дала країні Конституція 1996 року.

Передусім треба пам'ятати і враховувати, за яких обставин відбулося історичне рішення. «Конституційна ніч» 27—28 червня стала кульмінацією, піком, але аж ніяк не випадковим фрагментом конституційного процесу, що тривав майже два роки.

Рішення Верховної Ради XII скликання надати в 1992—93 рр. надзвичайні повноваження прем'єрові (Леонідові Кучмі) і, що більше, Конституційний договір 1995—96 років вражаюче свідчили про перманентну кризу владних структур. Що й не дивно, бо державна влада України в 1991—96 роках — це було дивне поєднання системи, що дісталася державі у спадок від УРСР, і нових інституцій, які з'явилися у результаті спорадичного втручання 1989—91 років.

Безумовно, нова Конституція істотно розчистила юридичні завали, зняла, чи, принаймні, послабила велику частину колізій. Нарешті, що було дуже важливо на той час, прийняття Конституції істотно послабило суспільне напруження, що наростало в міру поглиблення конституційних баталій і загрожувало виплеснути на вулиці лють політичного та ідеологічного протистояння, яка досягла піку за лаштунками влади.

На жаль, не справдилися надії декого з політиків (а таких у ті роки було чимало), що нова Конституція, як за помахом чарівної палички, розв'яже всі політичні, економічні та соціальні проблеми нашого суспільства. В реальному житті, на жаль, дива не буває. Конституція створила деякі основи реальних економічних реформ, проте перші результати реформування тільки-но починають давати соціально помітні результати. Політичні конфлікти супроводжували всі п'ять років життя нового Основного Закону — двомісячна «спікеріада» в 1998 р., парламентська «оксамитова революція» і референдум у 2000-му, референдумні ініціативи сьогодення... — українське суспільство поступово і з чималими труднощами пристосовується і до конституційних норм і, кажучи ширше, — до реалій нового тисячоліття.

Створення «непорушних основ» держави «на марші»

Чи краще менше, якщо це більше,

або Роздуми щодо перспектив адміністративно-територіальної реформи

Самоврядування

Немає жодного сумніву в тому, що подальший процес інтеграції України в світову спільноту та розвиток нових економічних відносин у державі спонукають прийняття цілої низки законів, що продовжать створювати передумови для налагодження партнерських стосунків із різними країнами, підведуть нашу законодавчу базу під загальновизнані стандарти, і як наслідок — дадуть можливість кожному громадянину України почуватися на рівних у своїх правах із будь-яким жителем високорозвинених країн. Що далі ми просуватимемося обраним шляхом демократичних перетворень, то більше виникатиме бажань та, мабуть, і потреб зіставити наш досвід законотворення із набутим досвідом цивілізованої частини світу.

Ефективність законодавства перевіряється легкістю втілення прийнятих законів та швидкістю отримання запланованих результатів. І тут велике значення має не тільки діяльність центральної влади, а й виконання законів на місцях. Безперечним є той факт, що зміцнення та посилення регіонів відіграє сильну стабілізуючу роль у закріпленні досягнутих успіхів демократії і є генеруючою силою до наступних позитивних змін у перебудові суспільства.

Фактично, одним із вимірів на шкалі демократичних засад розбудови країни є рівень розвитку її регіонів. Децентралізація державного управління, починаючи із середини 90-х років, стає дедалі відчутнішою в Центральній і Східній Європі. У країн із більшим досвідом демократії такий процес відбувся відповідно значно раніше. Але головним у перерозподілі впливу є ознака того, наскільки активно в регіонах запроваджується механізм саморегуляції. Україні таки є чого повчитися у питаннях державотворення. Але так, як писав Великий Кобзар: «...І чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь...». Тобто, прагнучи врахувати досвід сусідніх держав, не варто забувати власну історію. А також специфіку соціально-економічного розвитку територій та компактність проживання населення у разі запланованих змін у адміністративно-територіальному устрої України. Після опрацювання законопроекту «Про адміністративно-територіальний устрій України» виникає занепокоєння, що Верховною Радою на нинішньому етапі не враховуються інтереси всіх регіонів. За такої ситуації на місцях важко нести відповідальність за процес реформування. У нашій області 1 тисяча 835 населених пунктів, об'єднаних у 488 сільських та селищних рад. Відповідно до проекту закону, сільська рада може бути утворена за наявності 5 тисяч жителів, а район — 60 тисяч. Отже, левова частка сільських рад області має бути ліквідована внаслідок укрупнення, що автоматично призводить до збільшення території, виникнення транспортних проблем, збільшення штату працівників ради та її виконавчого комітету. Наприклад, Глобинський район, який займає площу 2,5 тисячі квадратних кілометрів, за територією є найбільший в області і один із найбільших у державі. Але район не має жодної сільської ради із необхідною, за проектом закону, кількістю жителів. Або Шишацький район. Чотирнадцятьом сільським і одній селищній раді підпорядковано 77 населених пунктів. Така їх кількість вже створює додаткові труднощі в роботі щодо забезпечення життєдіяльності. Якщо нині в середньому на Полтавщині сільрада об'єднує 4—5 сіл, то за умови укрупнення сільрад число населених пунктів збільшиться до 10, а то й до 15.

Давайте розглянемо буденну ситуацію, коли людині потрібно отримати яку-небудь довідку в сільській раді. Загальна кількість звернень безпосередньо до сільського голови з часом теж не зменшиться, адже ми добре знаємо, що йому надалі належить виконувати дедалі більше обов'язків і як керівникові органу самоврядування, і на виконання державних повноважень. Соціальна сфера передається на баланс сільської ради, комунгоспи створюються при сільських радах, питання проведення земельної реформи теж у компетенції сільської ради. Отож кількість контактів з місцевою владою громадян зростатиме. А пропорційного позитивного зрушення в сфері транспортного обслуговування очікувати не доводиться. Та й чи вистачить у бабусі чи дідуся грошей, щоб раз у раз платити за візит у сільську раду, навіть якщо якийсь автобус і курсуватиме між населеними пунктами. Отже, ускладнюється, а то й унеможливлюється спілкування виборців зі своїм обранцем. Інакше кажучи — влада дистанціюється від тих, задля кого вона створена. Чи стане після такого реформування українське село заможнішим, а життя людей організованішим, чи здатні будуть забезпечити медичне обслуговування, соціальний захист, правопорядок відповідні служби? Питання непрості. А якщо врахувати загальну негативну тенденцію зменшення населення в країні, то згодом більшість відчужених від районних центрів сіл східного регіону взагалі стануть неперспективними та зникнуть з карти, хоча вони мають безперечну історичну та культурну спадщину.

Адміністративні зміни торкнуться не лише сільської місцевості. До категорії міст обласного підпорядкування проект закону передбачає віднесення населених пунктів з понад 60 тисячами жителів. Отож деякі міста області можуть втратити статус міст обласного значення. Залишається також питанням організація поділу міст на райони. Пропоновано не утворювати райони, якщо кількість мешканців району менша від 200 тисяч, а в деяких пропозиціях — 300 тисяч осіб. У Полтаві всього мешкає приблизно 340 тисяч. І для кожного з трьох районів міста роботи вистачає.

На початку 60-х років минулого століття ми вже мали практику укрупнення районів. Після цього відбувся такий соціально-культурний занепад колишніх райцентрів, який відчувається і тепер. Тому потрібно врахувати досвід минулого і не допустити повторення подібної ситуації. Бо за умови впровадження реформи в нинішньому вигляді по Україні таких міст і селищ набереться чимало. Як варіант доведеться передбачити певну фінансову підтримку, що забезпечила б належне функціонування соціальної інфраструктури зазначених населених пунктів. Непокоїть і те, що у проекті закону відсутні посилання на територіальні громади як суб'єкт самоорганізації населення. Натомість всі положення проекту зведено до територій як географічних понять. Потрібно також узгодити проект з чинними законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», новим Земельним кодексом, який найближчим часом, очевидно, буде прийнято Верховною Радою України та багатьма іншими нормативно-правовими актами. І, як необхідний мінімум, для реалізації Закону «Про адміністративно-територіальний устрій України» у бюджетах усіх рівнів на 2002 рік потрібно окремим рядком виділити кошти на заплановані широкомасштабні зміни адміністративно-територіального устрою держави. Ми всі хочемо, щоб сільські ради, як і сільські райони були самодостатні в питаннях фінансового забезпечення. Але розв'язання важливих першочергових проблем територіальних громад, зокрема фінансової, лише за рахунок їх укрупнення — ілюзія. На Полтавщині, яка мобілізує на своїй території понад 2 мільярди гривень, все одно переважаюча більшість сільських рад є дотаційною. Лише за умови справедливішого підходу до потреб регіону та збільшення сум, що залишаються на місці після всіх відрахувань до держбюджету, не виникало би потреби допомогти сільським бюджетам стати міцнішими.

Не можна ставити під сумнів доленосність цього законопроекту для кожного жителя України. Вже нині під час кожної зустрічі з виборцями звучать запитання про подальші перспективи полтавських сіл. А тому доцільно ширше обговорити законопроект, можливо, винести його на всеукраїнський референдум. Зрозуміло, що перед прийняттям такого важливого закону України, як «Про адміністративно-територіальний устрій України», доведеться ще добре попрацювати над узгодженням зазначених проблем і зважено прийняти рішення.

Олександр ПОЛІЄВЕЦЬ,
голова Полтавської обласної ради.

п'ять років, політ триває

завжди відбувається важко. Так, наприклад, у перші роки Великої Французької Революції (1789—1799 рр.) було урочисто прийнято три Конституції, але жодній із них не судилося довге життя, а ось державному устрою, визначеному за Наполеона Конституцією VIII року республіки (1799 р.), не потрібні були істотні зміни ні при становленні імперії, ні навіть після падіння Наполеона і повернення Бурбонів.

Мабуть, в ідеальному варіанті (що рідко реалізується на практиці), конституція має фіксувати досягнуту в суспільстві реальну стабільність, — коли встановлено механізми функціонування влади та загальні принципи розподілу власності, коли еліти оформилися і готові визнати загальні правила боротьби за сфери впливу. А в усіх неідеальних випадках (тобто на практиці) конституція задає базові принципи, яких суспільство прагне досягти. Зрештою, навіть Конституції Сполучених Штатів, котру наводять як приклад двохсотрічної непорушності, потрібні були більш як двадцять досить істотних поправок (починаючи з «Білля про права»).

Нині, відзначаючи п'ятиріччя Конституції-1996, ми розуміємо, що очікування конституційного «політико-економічного дива» були все-таки дуже наївні. Звісно, Основний Закон — не «муміє», щоб бути панацеєю від усіх проблем. Наша Конституція — це не більше (але й не менше!), аніж зведення досить сучасних, або, як люблять казати, — цивілізованих нормативів соціального співжиття, цілком європейських відносин суспільства з державою і державних інституцій між собою. Цілком очевидно, що ці норми не можуть бути незмінні, проте так само очевидно, що змінюватися вони мають тільки разом із суспільством. Наше спільне завдання — наповнити змістом сухі параграфи нинішнього Основного Закону. Нова Конституція, Конституція третього тисячоліття, обов'язково буде, однак вона відобразить уже реалії — реалії нового витка суспільного розвитку нашої України.

Олена ЗОЛОТАРЬОВА,
голова Конституційно-демократичного союзу.

Ювілей

Десять років незалежності. Що далі?

(Початок на 4-й стор.).

Ефективна діяльність уряду Ющенка багато в чому стала можливою завдяки формуванню у Верховній Раді за ініціативою фракції Українського народного руху нелівої парламентської більшості. Уперше після проголошення незалежності законодавчий орган та уряд почали співпрацювати на одних і тих само ідеологічних засадах. Наслідком цього стало формування системного законодавства, яке забезпечує принципово інші умови для виробничої діяльності в Україні.

Досягнення уряду Ющенка, до того ж за такий короткий період роботи, яскраво підтверджують не тільки правильність та реальність наших програм, а й можливість їх виконання лише представниками нової політичної генерації.

Те, як брутально комуністи спільно з олігархами зупинили діяльність цього уряду, свідчить про наступне. Комуно-олігархічній владі реформи не потрібні, бо комуністична ідеологія паразитує на соціальних бідах, а прозора й ефективна економіка позбавляє олігархів їх надприбутків. Водночас позитивні зміни в житті переважної більшості громадян України в результаті реформ, проведених урядом В. Ющенка, створюють передумови для перемоги національно-демократичних сил на виборах 2002 року. А це означає політичний фініш і компартії, і її ставлеників у владі — олігархів.

Головні уроки незалежності

***По-перше*, представлений аналіз стану українського державотворення за 10 років свідчить скоріше про втрачені можливості, надані Україні незалежністю та демократією, аніж здобутки та досягнення. Під демократичними гаслами в Україні зміцніла стара адміністративна система, суспільство отримало економічні негаразди та зубожіння більшості громадян. Це посіяло зневіру частини громадян в національно-демократичних силах та сприяло відновленню впливу комуністичної ідеології в державі.**

***По-друге*, найбільшим гальмом демократичних перетворень в Україні стала влада зі старим комуністичним менталітетом, яка за 10 років довела свою неспроможність керуватися в державній політиці національними інтересами, демократичними принципами та новими економічними підходами.**

***І третє*. Подальший демократичний поступ України, швидкі й ефективні реформи (і як наслідок — високий рівень життя більшості громадян держави) може забезпечити лише патріотична влада.**

Завдання національно-демократичних сил напередодні виборів

Головним завданням руху сьогодні є активна участь у формуванні виборчого блоку національно-демократичних сил. Лише так ми зможемо протидіяти намірам усунути нас з політики та боротися за владу в Україні. Неприховану апатію влади до національно-демократичних партій ми спостерігали завжди. І це не дивно, адже її комуністичний менталітет ніколи не сприймав ні національної ідеології, ні демократичних цінностей. Особливу «турботу» та «увагу» влада постійно демонструє щодо Руху. З перших днів після установчого з'їзду рухівцями особисто опікується відомий генерал-патріот, постійну присутність якого ми відчуваємо всі ці роки. Свої «здобутки та досягнення» перших років незалежності влада люб'язно передала також Рухові — пам'ятаймо гасло, яке з'явилося раптом по всій державі: «Рух довів до розрухи».

Останніми роками олігархічна влада через підконтрольні ЗМІ почала називати нас «нациками». А днями найправдивіше у світі українське телебачення вустами молодого перспективного політика повідомило, що політична смерть Руху запізнилася... аж на цілих вісім років.

Маю честь запевнити усіх членів похоронної команди, що так вперто і довго намагається нас «закопати»: чутки про нашу смерть не те що перебільшені — вони безглузді. Підтвердженням цього стало підписання 9 червня «Декларації про об'єднання Руху». До речі, і категорично негативна реакція Президента на цю подію, якої мільйони українців чекали, підтверджує: нинішній владі не потрібні сильні партії; для неї «накращий Рух — це мертвий Рух».

P. S. Хто до кого в опозиції?

Хоч через 10 років, але мусимо, нарешті, назвати речі своїми іменами. Всі ці роки не Рух був опозиційною силою, бо ми у своїй державі працювали на демократію та реформи; це вчорашня компартноменклатура, яка залишилася у владних кріслах, прикрившись нашими демократичними гаслами, була в опозиції до незалежності, до демократії, до реформ, до європейського вибору, до національної ідеї. Тому маємо довершити те, що не зробили в 1991 році — привести до влади на всіх рівнях, від села до уряду, реформаторів, носіїв демократичної ідеї, патріотів, які ніколи не будуть в опозиції до своєї держави, хто вірить у демократію, хто здатний робити реформи, хто зможе, нарешті, реалізувати українську національну ідею, — ось наше головне політичне завдання на наступних виборах.

Юрій КОСТЕНКО,
народний депутат України,
голова Українського народного руху.

І була ніч, і був ранок. І була прийнята Конституція

(Початок на 1-й стор.).

Це були не перші сльози. Можливо, і не варто було б згадувати, але цього не забути вже ніколи. І палке звернення до депутатів-комуністів тодішнього міністра юстиції Сергія Головатого, який крізь сльози закликав своїх колег бути більшими патріотами від урядовців-депутатів, що в цей час були на виїзному засіданні Кабміну в Черкасах. І схвильований голос тодішнього представника Президента у Верховній Раді Віктора Мусіяки: «Шановні народні депутати! Там — уже 7 (годин ранку. — **Авт.**). Мені — 50. А Конституції немає. Я прошу, хто мене поважає, проголосуйте...» І, змахнувши сльозу, ковтнувши гіркий клубок, він пішов від трибуни.

Ця ніч залишиться надовго в пам'яті. Емоції вирували не лише в сесійній залі, але й у кулуарах. Колеги-журналісти, як коршуни, кидалися у перервах засідання до народних обранців і просили, вмовляли тих прийняти Конституцію, зберегти демократичний розвиток України. І хіба можна забути, як Гія Гонгадзе задав одному з депутатів запитання: «Ви що, хочете, щоб і в Україні, як у Грузії, пролилася кров?» Тоді шокувала відповідь тої людини: «Хочу». Але ніхто не міг знати, що через чотири роки не стане Гії, а його смерть потрясе суспільство, яке так і не навчилося поки що демократії, так і не навчилося жити за Основним Законом, і можновладці — насамперед.

Але ранком була радість. Радість від знайденого компромісу. Від того, що вдалося подолати суперечності та ідеологічні розбіжності. І були обійми, і було братання. І було багато знімків на згадку.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

День Конституції — це привід озирнутися назад і оцінити шлях нашої незалежної держави в правовому полі демократії, регламентованому Основним Законом України. За цим законом ми живемо. До Конституції записано права та обов'язки громадян країни, які єдині і діють на всій державній території. Як сьогодні дотримують ці права в різних регіонах України, простежили власні кореспонденти «ГУ».

Перебіг аграрних реформ на Дніпропетровщині облдержадміністрація і обласна рада бачать трохи по-різному. Якщо перша ледве не б'є в литаври, то друга застерігає: не все насправді так добре, як малюють. Як пояснює заступник голови облради Валерій Храмцов, реформування агропромислового комплексу регіону відбувається в рамках законодавчої бази, прозоро і максимально ефективно. Місцевому самоврядуванню доводиться багато докладати зусиль, щоб перетворення здійснювалися в інтересах усіх сільських мешканців.

Міняються не лише земельні відносини, а й спосіб життя селян. І коли більшість, навіть отримавши земельні паї у приватну власність, залишається, однак, ні з чим, а водночас виникає обмежене коло людей, які нібито єдині спроможні дати сьогодні раду землі, то чи залишиться наше село вільним, гордим і заможним? Пошлемося на спостереження депутата облради з П'ятихатського району Володимира Гордієвського, нині директора приватного господарства, якому вдалося єдиному в районі утримати вкупі своє майно.

— Поряд у Холодіївці механізований тік, який коштує 60 тисяч, продали за 10 тисяч гривень, — розповідає Володимир Антонович. — Автомобілі та трактори «збували» за п'ятсот — тисячу гривень. Безслідно зникло 17 корів, 70 бичків, 33 свиней та 28 коней. Ні міліція, ні прокуратура і пальцем не ворушать. Так чиниться безпрецедентне пограбування селян...

Отож не безпідставно ще з минулого року обласна рада не побажала пересиджувати революцію у виснажливому для чорнозему соняшнику, котрим тоді засіяли чи не половину площі. Дякуючи старанням облради, у кожному районі почали висаджуватися «десанти» авторитетних фахівців та експертів із земельних питань, а також економісти і юристи «незалежного мислення». Почали проводити там семінари для депутатів і активістів місцевих рад та місцевих територіальних громад.

— Роз'яснюючи людям ті чи інші нюанси земельних реформ, аналізуючи та прогнозуючи можливе, відповідаючи на численні запитання, надаючи допомогу в багатьох конкретних ситуаціях, — розповідає Валерій Храмцов, — ми знайомимося з реаліями на місцях і дістаємо змогу адекватно реагувати і на окремі випадки, і на ті процеси, котрі відбуваються, загалом. Тому далі відпрацьовуємо механізми своєї політики, такі баланси і такі пропозиції свого впливу та втручання, які, з одного боку, не заважають, а сприяють розвиткові нових і необхідних виробничих відносин у сільському господарстві, а з другого — налагоджують весь спектр життєвого та соціально-правового устрою окремих територій. Ми виходимо з того, що земля є не лише чинником та способом виробництва, а й середовищем, в якому живуть і повинні добре жити наші люди.

Голова облради Едуард Дубінін вельми задоволений професійним рівнем нинішнього складу обранців народу. А сам народ — це ми чули від мешканців Магдалинівки, Солоного, Покровського і т. д. — радіє від того, що нині обласні депутати не байдужі до людських проблем і труднощів. Бо інших, надійніших та послідовніших, захисників його інтересів в області немає.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

До Дня Конституції

Віч-на-віч про наболіле

У Чернігівській області пройшов єдиний день інформування населення, присвячений Конституції України. Представники влади, депутати всіх рівнів, лектори зустрілися з трудовими колективами більшості підприємств, сільгоспгосподарств, установ та організацій Придесення. Під час заходу йшлося і про історичні корені Основного Закону, від конституції Пилипа Орлика до наших днів, і про проблеми забезпечення задоволення основних прав та свобод громадян.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Районні ради харківського міського підпорядкування ще раз довели свою необхідність. Скасовані кілька років тому в багатьох інших містах України, в Харкові вони все-таки збереглися й успішно працювали з розв'язання нагальних проблем мешканців дев'яти міських районів. Проте питання про доцільність райрад розглядала сесія міської ради.

Зваживши всі «за» і «проти», депутати дійшли висновку, що наявну структуру влади треба зберегти. Вже так склалося традиційно, аргументували вони, що городяни звертаються передусім в райвиконкоми і до депутатів райрад, які завжди ближче до народу і на це не можна не зважати. Хоча визнали і те, що економічно було б вигідніше не розподіляти й без того невеликі кошти на десять бюджетів, а сконцентрувати їх в одному і централізувати систему управління.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Самоврядування

У цьому переконана голова найбільшої в Роздольненському районі Криму Ковильненської сільради Тетяна Доценко. За особистий внесок у розвиток місцевого самоврядування в автономії її щойно нагороджено Почесною грамотою Президії Верховної Ради АРК.

Тетяна Доценко висловила власну думку щодо місцевого самоврядування в Криму:

— Нині з бідних рад, окрім соціальних, комунальних проблем, питають ще й за борги спожитого газу, електроенергії. Такі щоденні неприємності часом навіть вибивають з колії найвитриваліших. Якщо раніше господарства всіх п'яти сіл району займалися ремонтом житла, доріг, водогонів, шкіл, клубів, медпунктів, то тепер всі ці турботи лягли на плечі сільрад. А за жалюгідного фінансування це нелегко. До того ж останнім часом ми прийняли на баланс сільради комунальну власність: дві середні школи, чотири фельдшерсько-акушерські пункти і стільки само клубів, мережу магазинів, водогін і каналізацію, газові мережі, дороги... Тому при раді створили житлово-комунальне господарство, якому передали приміщення і техніку.

Багато нервів і сил тепер забирає реформування аграрного сектору. Адже, відверто зізнаємося, реформа не враховує інтереси деяких шарів населення. Депортовані вимагають виділення їм середнього паю. Ображені й колишні трудівники господарств, які працювали на цих ланах чверть віку й більше, а потім за станом здоров'я чи з інших причин вийшли з КСП. Вони теж залишилися без земельних паїв і майнових сертифікатів. Та навіть такі гострі проблеми ми розв'язуємо безболісно для людей. Добре, що у нас є 2 тисячі га земель запасу і 500 — резерву. Тільки-но Верховна Рада України ухвалить закон про наділення цієї категорії населення ділянками, ми це зробимо справедливо.

Основна біда — убогість бюджету. Особливо нині, коли весь соцкультпобут звалили на наші плечі. Щоб якось зводити кінці з кінцями, нам потрібно додатково принаймні ще 100 тисяч гривень. Це прорахована цифра на найнеобхідніше. А то виходить так, що я навіть свою піврічну зарплату віддала комунальній службі, щоб оформити її юридично і отримати статус підприємства. Комунгосп же працює лише на бюджетних коштах.

Приємно зауважувати й позитивні тенденції в наших селах. На обійстях стало більше худоби, одних корів більш як тисяча. Раніше й на фермах такого поголів'я не було. Щодня люди здають на молокозавод 150 тонн молока. Землі тепер не пустують — засіяли все. Фермери і селяни, окрім своїх наділів, прагнуть взяти землю в оренду з резервного фонду і запасу. Не відмовляємо. Це ж додаткова «копійка» в бюджет.

Допомагає в нашій роботі відчуття того, що час потужної вертикалі законодавчої, представницької та виконавчої гілок влади закінчився. На арену вийшла громада — джерело влади. Звісно, ми засвоїли лише перші уроки державності й переживаємо болючі процеси докорінної перебудови життя. Тож переконана, що в таких складних умовах радам дуже потрібна державна підтримка органів самоврядування.

Записав монолог сільського голови Віктор ХОМЕНКО.

Ювілеї

Його називали життєборцем

29 червня двічі Герою Радянського Союзу генералу армії Івану Черняховському виповнилося б 95 років.

Там, де витав вільний дух Кобзаря, у селі Оксанино на Уманщині, 1906 року народився Іван Данилович Черняховський. На світогляд майбутнього полководця вплинули легенди про славних та відважних людей, які свого часу жили в цьому краї. Не випадково Іван обрав наймужнішу професію військового.

Першим етапом дорослішання у цій якості було Київське артилерійське училище, другим — Військова академія механізації та моторизації РСЧА. З 1928-го по 1944 рік Іван Черняховський подолав сходинки від командира взводу до командувача Західного, а потім — 3-го Білоруського фронтів.

Під час Великої Вітчизняної солдати та офіцери називали молодого командувача батьком. Причина полягала у принципово іншому ставленні Івана Даниловича до своїх військовиків. Він був проти того, щоб солдат використовувати як гарматне м'ясо, щоб здобувати перемогу будь-якою ціною. Адже найдорожчим вважав життя людини. Девіз Івана Даниловича був простий та гуманістичний: «Перемагати в боях з найбільшим збереженням життів солдатів та офіцерів». Недаремно І. Черняховського охрестили життєборцем.

У свою чергу, наступальні переможні бої під орудою командувача переконали бійців, що їхнє життя залежить від досконалого опанування техніки й тактики ведення бою. Бойові операції Черняховського стали легендами. Саме з цим ім'ям було пов'язано визволення Мінська, Вільнюса, Харкова, Воронежа, Курська, Чернігова, Житомира та нашого рідного Києва.

Весь світ, що тоді розділився на дві ворожі половини, стежив за І. Черняховським, який перший під час другої світової війни штурмував неприступні та невідомі укріплення фашистів у Східній Прусії. Науковці досі вивчають стратегію полководця, пов'язану з наступальними бойовими операціями. Аби не допустити людських втрат він ретельно вивчав позиції противника та особисто проводив рекогносцировку чужої місцевості. Талановитий полководець умів вирізнити найголовніше, не йшов за подіями, не чекав вигідних ситуацій, а сам створював їх.

І лише свого останнього дня він не зміг передбачити. 18 лютого 1945 року командувача було смертельно поранено неподалік міста Мельзак під час Східно-Прусько операції. Йому не було і сорока. До кінця війни залишалося зовсім нічого...

Ветерани Великої Вітчизняної висловлюють сподівання, що рік столітнього ювілею полководця — 2006-й — ЮНЕСКО назве роком Черняховського.

І. СІРЕНКО,
ветеран третьої повітряної армії, що входила до складу 3-го Білоруського фронту.

Фотофакт

У приазовському місті Генічеськ на парканах та фасадах будинків уже з'явилися написи: «Здаю кімнату». Місто в очікуванні відпочивальників. Чекає на них і міський пляж. Тут обладнано все необхідне: питні фонтанчики, кабінки для перевдягання, туалети, «грибочки», впорядковано берег, мало не просіяно пісок. Вода в Азові вже прогрілася, небо — без хмаринки. Приїздіть!

На знімку: *мер Генічеська Анатолій Косовцов (праворуч) «приймає» пляж від служби благоустрою міста.*

Фото Алли БРУСИЛОВОЇ.

ПОНЕДІЛОК, 2 липня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
14.55 Анонс.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.40 Надзвичайна ситуація.
16.10 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
16.20 Мультсеріал «Марсупіламі».
16.50 «Києве молодий». Концертна програма. Частина 1.
17.30 Регіон. До 10-ї річниці незалежності України. Миколаївська область.
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Хіт року.
18.50 Милосердя.
19.10 І що в упаковці?
19.25 Бізнес-простір.
20.00 Телефортуна.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.05 Футбол як футбол.
22.35 Теніс. Уімблдон.
23.35 Телемаркет.
23.45 Хіт року.
23.55 Нова колекція.
00.30 Теніс. Уімблдон.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Освіта XXI століття. Міжнародний інститут лінгвістики і права.
11.10 Телемаркет.
11.35 Кіноскарбниця. Худ. фільм «Антон Іванович сердиться».
12.50 Телемаркет.
13.10 Діловий канал. Тиждень.
13.55 Хіт року.

КАНАЛ «1+1»
07.00, 08.30 «Сніданок з 1+1».
08.00 Прихована камера.
09.20 Без табу з М. Вереснем.
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.10 Серіал «Район Сан-Сет».
17.00 Серіал «Менти по-польськи». 1 серія.
17.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Це моя земля!»
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 О, щасливчик!
21.00 Каламбур.
21.40 Кримінальна країна. «Мисливці на маніяків». 2 частина.
22.15 Серіал «Ворон-месник».
23.05 Табу.
23.50 Ситуація.
00.05 ТСН.
00.25 Серіал «Швидка допомога».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
«ІНТЕР»
07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15 «Джентльмен-шоу». 10 років в ефірі.
07.50 Мультсеріал «Пригоди Льолека і Болека».
08.10 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»: історія продовжується».
09.15 Худ. фільм «Будьте моїм чоловіком».
10.50 Моя сім'я. Подруги мого чоловіка.
11.35 Мультфільми.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК
13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Луїза-Фернанда».
14.00 Телемагазин.
14.05 Шлягер представляє.
14.50 Телемагазин.
14.55 Скажи мені, простір, скажи мені, час.
15.10 Легенди Болгарії.
15.20 Телемагазин.
15.30 Пілігрим. Одеса — Несебр.
15.55 Худнемо за методикою академіка Смєлова в медичному центрі «Довіра».
16.05 На ранковому прийомі.
16.40 Серіал «Луїза-Фернанда».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»
18.00 Новини.
18.10 Серіал «Марія Селесте».
19.00 Серіал «Зал чекання».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці». «Час».
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Худ. фільм «Закоханий до безтями».
22.55 Серіал «Секретні матеріали».
23.55 Подробиці. Підсумки дня.
00.10 Нічний сеанс. Худ. фільм «Подвійний обман».
01.55 Прогноз погоди.

ICTV
06.00 Музичний ранок.
06.35 Перехрестя.
07.05 Плюс-мінус. Економічний вісник.
07.15 Свобода слова. Аналітичний тижневик.
08.20 Мультсеріал «Невгамовні».
08.45 Мультсеріал «Справжні монстри».
09.10 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.00 Серіал «Мілагрос».
10.50 Серіал «Милий ворог».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ. фільм «Сім няньок».
13.10 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.25 Худ. фільм «Тонка штучка».
15.00 Мультфільм «Хлопчик із джунглів».
15.45 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
16.10 Мультсеріал «Нові пригоди гномів».
16.35 Мультсеріал «Невгамовні».
17.05 Мультсеріал «Справжні монстри».
17.30 Серіал «Чи боїшся ти темряви?».
17.55 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ. фільм «Страх».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.10 Худ. фільм «Хороша людина в Африці».
22.40 Факти. Підсумковий випуск.
22.55 Факти. Докладно.
23.10 Спорт.
23.20 Погода.
23.25 Плюс-мінус. Економічний вісник.
23.35 Худ. фільм «Гра-вбивця». 1 серія.
01.00 Хіт-парад «Російські гірки».
01.10 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.20 Музика ночі.

СТБ
07.05, 01.10 Астрологічний прогноз.
07.10 BIZ-TV.
08.15 Бізнес-студія.
08.55, 10.30, 12.35, 14.15, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал «Антонелла».
10.00 «Вікна» у світ.
10.55 BIZ-TV.
13.00 Медіа-клуб.
13.40 Ні пуху ні пера.
14.00 «Вікна». Новини.
14.35 BIZ-TV.
17.30 Серіал «Полінезійські пригоди».
18.30 «Вікна». Кримінал.
18.40 Серіал « Антонелла».
19.15 «Вікна». Столиця.
19.25 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.25 Худ. фільм «Фальшивомонетники».
22.10 «Вікна». Бізнес.
22.30 Серіал «Нічний світ».
23.30 «Вікна». Опівночі.
00.00 «Вікна». Спорт. Зворотний бік медалі.
00.30 «Вікна». Кримінал.
00.40 BIZ-TV.

НОВИЙ КАНАЛ
07.00 Телепузики.
07.25 Мультсеріал «Бридке каченя».
07.55 Мультсеріал «КітПес».
08.20 «Єралаш».
08.45 Мультфільм.
08.50 Серіал «Грозові камені».
09.20 Серіал «Таємний світ Алекс Макс».
09.50 Аншлаг! Аншлаг!
10.50 Худ. фільм «Чужі листи».
12.20 Магазин на дивані.
12.40 Худ. фільм «Оплески, оплески».
14.00 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.10 Худ. фільм «Проданий сміх». 1 серія.
15.10 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
15.35 Мультсеріал «Дикі Тонбери».
16.05 Мультсеріал «КітПес».
16.30 Мультсеріал «Боб Губко».
17.00 «Єралаш».
17.15 Новий елемент.
17.40 Худ. фільм «Варіант «Омега». 1 серія.
19.00 Репортер.
19.40 Серіал «Нова жертва».
20.35 Худ. фільм «Випадок у квадраті 36-80».
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Мисливці на людей».
00.10 Футбольний спецпроект: «Золота лихоманка».

ГРТ
06.00 Телеканал «Добрий ранок».
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новини.
09.15 Серіал «Повітряні замки». Серіал.
10.10 Поле чудес.
11.20 Рятувальники.
11.50 Бібліоманія.
12.15 Телеканал «Добрий день».
12.55 Худ. фільм «Будьте моїм чоловіком».
14.30 «Космос: 9 хвилин до неба (Космодром)».
15.20 Мультсеріал «Всі пси потрапляють у рай».
15.40 Зоряна година.
16.10 Мультсеріал «Покемон».
16.35 «Єралаш».
16.55 Серіал «Серця трьох».
18.20 «С легким паром!» У гостях у М. Євдокимова.
18.50 Серіал «Повітряні замки».
19.50 Серіал «Зал чекання».
21.00 Час.
21.40 Док.серіал «Закон джунглів».
22.30 Серіал «Секретні матеріали».
23.55 «На футболі» із В. Гусєвим.
00.35 Худ. фільм «Повна безпека».

РТР
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал «Вірність коханню».
05.50, 06.50 Чорним по білому.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільми «Повернення блудного папуги», «Тук-тук!».
07.30 Москва — Мінськ.
07.45 Православний календар.
07.50 Чергова частина.
08.15 Худ. фільм «Острів Маккінсі».
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.30 Серіал «Селеста».
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал «Шалені гроші».
14.30 Серіал «Луїза Фернанда».
16.30 Серіал «Прості істини».
17.00 Серіал «Державний кордон». Фільм 1 — «Ми наш, ми новий...». 1 серія.
18.00 Серіал «Повітряна поліція».
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Серіал «Повернення Будулая».
21.30 М. Жванецький. «Прості речі».
22.30 Вісті — Москва.
22.40 Подробиці.
22.50 Худ. фільм «Швидкі гроші».
00.40 Спорт за тиждень.

НТБ
05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 Кримінал.
05.35, 06.50 Великі гроші.
05.45, 07.20, 10.45 Про запас.
06.20, 07.40 Карданний вал.
07.50 Серіал «Курортний роман». «Пастка для маестро».
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сьогодні.
09.30 Серіал «Курортний роман». «Пастка для маестро».
11.30 Серіал «Ад'ютант його превосходительства». 1 серія.
13.30 Старий телевізор.
14.40 Ляльки.
15.15 Кримінал.
15.50 Серіал «Її звали Нікіта». 1 серія
16.50 Серіал «Крутий Уокер: правосуддя по-техаськи».
18.30 Герой дня.
18.45 Кримінал.
19.05 Серіал «Що сказав небіжчик».
20.15 «Кримінальна Росія». «Конопляний рейс».
21.45 Серіал «Професіонали».
23.25 Серіал «Недоторкані».

ВІВТОРОК, 3 липня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.15 Мультфільм «Лісові казки».
09.30 Теніс. Уімблдон.
10.30 Футбол як футбол.
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Пригорща.
12.20 Бути жінкою.
12.45 Телемаркет.
13.05 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
13.20 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.40 Ретроспектива на Першому Національному. Муз. фільм «Любове моя і смутку, Буковино!».
16.10 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
16.20 Мультсеріал «Марсупіламі».
16.50 «Києве молодий». Концертна програма. Частина 2.
17.30 Відеофільм «Юхим Звягільський і та його команда». Фільм 1.
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Хіт року.
18.50 Серіал «Каскадери».
18.45 І що в упаковці?
20.05 Казна держави.
20.30 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.05 Теніс. Уімблдон.
23.05 Відеорепортаж про проведення Днів Азербайджану в Україні.
23.40 Телемаркет.
23.45 Нічний співрозмовник.
00.10 Хіт року.
00.20 Теніс. Уімблдон.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Обрані часом. «Творець з Божою іскрою». О. Архипенко.
11.25 Телемаркет.
11.50 Життя без влади діабету.
12.20 Модний час.
12.50 Перехрестя.
13.20 Телемаркет.
13.40 Будні.
13.55 Хіт року.

КАНАЛ «1+1»
07.00, 07.20, 08.30 «Сніданок з 1+1».
07.05 Ситуація.
08.00 Каламбур.
09.20 Кримінальна країна. «Мисливці на маніяків». 2 частина.
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Серіал «Район Сан-Сет».
17.05 Серіал «Менти по-польськи». 2 серія.
17.40 Серіал «Таємний агент Нікіта-2».
18.35 Серіал «Корабель кохання».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал «Агент національної безпеки».
21.05 Біла ворона.
21.45 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Кулачні бійці».
23.45 Ситуація.
00.00 ТСН.
00.20 Серіал «Швидка допомога».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
«ІНТЕР»
07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15 Бадьорого ранку!
07.45 Сім'я від А до Я.
08.10 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»: історія продовжується».
09.15 Серіал «Схованка біля Червоного каменя».
10.30 Уік-енд.
11.05 Поле чудес.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК
13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Луїза-Фернанда».
14.05 Хіт-базар.
14.35 Телемагазин.
14.40 Молодіжна телевізійна служба.
15.10 Телемагазин.
15.15 Інтер'єр.
15.35 Телемагазин.
15.45 Щит.
16.00 Недільні зустрічі.
16.40 Серіал «Луїза-Фернанда».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»
18.00 Новини.
18.10 Серіал «Марія Селесте».
18.55 Серіал «Зал чекання».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці». «Час».
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Худ. фільм «Не було печалі».
22.30 Худ. фільм «Остання спокуса» із серіалу «Курортний роман».
23.50 Подробиці. Підсумки дня.
00.05 Прогноз погоди.
00.10 Нічний сеанс. Худ. фільм «Універсальний агент».

ICTV
06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.05 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.15 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
07.40 Хіт-парад «Російські гірки».
07.50 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.05 Мультфільми.
08.20 Мультсеріал «Невгамовні».
08.45 Мультсеріал «Справжні монстри».
09.10 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00 Серіал «Мілагрос».
10.50 Серіал «Милий ворог».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ. фільм «Колючка».
13.30 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.45 Худ. фільм «Страх».
15.35 Мультфільми.
15.45 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
16.10 Мультсеріал «Сильван».
16.35 Мультсеріал «Невгамовні».
17.00 Мультсеріал «Справжні монстри».
17.25 Серіал «Чи боїшся ти темряви?».
17.50 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ. фільм «Заборонений танець».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.10 Худ. фільм «Вірність».
22.40 Спеціальне розслідування.
22.55 Факти. Підсумковий випуск.
23.10 Факти. Докладно.
23.25 Спорт.
23.35 Погода.
23.40 Плюс-мінус. Економічний вісник.
23.50 Худ. фільм «Колючка».
01.15 Хіт-парад «Російські гірки».
01.25 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.35 Музика ночі.

СТБ
07.00 «Вікна». Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 BIZ-TV.

08.50, 01.00 Астрологічний прогноз.
08.55, 10.30, 12.30, 14.15, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал «Антонелла».
10.00 «Вікна». Опівночі.
11.00 Урочиста церемонія нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу «Бренд року — 2000».
12.00 Ви практично здорові.
13.00 Серіал «Нічний світ».
14.00 «Вікна». Новини.
14.35 BIZ-TV.
17.30 Серіал «Полінезійські пригоди».
18.30 «Вікна». Кримінал.
18.40 Серіал «Антонелла».
19.15 «Вікна». Столиця.
19.25 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.25 Худ. фільм «Перстень із Амстердама».
22.10 «Вікна». Бізнес.
22.30 Серіал «Нічний світ».
23.30 «Вікна». Опівночі.
00.00 Автостиль.
00.20 «Вікна». Кримінал.
00.30 BIZ-TV.

НОВИЙ КАНАЛ
07.00 Телепузики.
07.25 Мультсеріал «Бридке каченя».
07.55 Мультсеріал «КітПес».
08.20 «Єралаш».
08.50 Мультфільм.
09.05 Серіал «Грозові камені».
09.35 Серіал «Таємний світ Алекс Макс».
10.05 Серіал «Загін Акапулько».
10.50 Худ. фільм «Випадок у квадраті 36-40».
12.05 Магазин на дивані.
12.25 Худ. фільм «Самотня жінка бажає познайомитися».
13.55 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.05 Худ. фільм «Проданий сміх». 2 серія.
15.20 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
15.45 Мультсеріал «Дикі Тонбери».
16.10 Мультсеріал «КітПес».
16.35 Мультсеріал «Боб Губко».
17.00 «Єралаш».
17.15 Серіал «Чарівник».
17.45 Худ. фільм «Варіант «Омега». 2 серія.
19.00 Репортер.
19.40 Серіал «Нова жертва».
20.30 Худ. фільм «Повернення Будулая». 1 серія.
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Загін «Смерть».
00.15 Посміхніться. Вас знімають.
00.40 Зона ночі.
02.10 Худ. фільм «Загін «Смерть».
03.40 Худ. фільм «Варіант «Омега». 2 серія.
04.50 Серіал «Загін Акапулько».
05.30 Худ. фільм «Самотня жінка бажає познайомитися».

ГРТ
06.00 Телеканал «Добрий ранок».
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новини.
09.15 Серіал «Повітряні замки».
10.15 Серіал «Зал чекання».
11.20 Сміхопанорама.
11.50 Бібліоманія.
12.15 Телеканал «Добрий день».
13.10 Худ. фільм «Пригоди Петрова і Васечкіна. Звичайні і неймовірні». 1 серія.
14.30 «Космос: 9 хвилин до неба (Життя в невагомості)».
15.20 Мультсеріал «Всі пси потрапляють у рай».
15.40 Цар гори.
16.10 Мультсеріал «Покемон».
16.35 «Єралаш».
16.55 Серіал «Серця трьох».
18.20 Російський екстрим.
18.50 Серіал «Повітряні замки».
19.50 Серіал «Зал чекання».
21.00 Час.
21.40 Худ. фільм «Не було печалі».
23.05 «Проклятий океаном». Спецрепортаж.
23.50 Цивілізація.
00.25 Худ. фільм «Обережно, гроші».

РТР
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал «Вірність коханню».
05.50, 06.50 Чорним по білому.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільм «Кріт і орел».
07.45 Православний календар.
07.50 Чергова частина.
08.15 Серіал «Повернення Будулая».
09.45 «Фитиль».
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.30 Серіал «Селеста».
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал «Шалені гроші».
14.30 Серіал «Луїза Фернанда».
16.30 Серіал «Прості істини».
17.00 Серіал «Державний кордон». Фільм 1 — «Ми наш, ми новий...». 2 серія.
18.00 Серіал «Повітряна поліція».
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Серіал «Повернення Будулая».
21.25 Авторська програма А. Мамонтова «Зворотний бік. Діти». Частина 1.
22.30 Вісті — Москва.
22.40 Подробиці.
22.50 Чоловік і жінка. О. Петренко. Частина 1.
23.45 Худ. фільм «Поцілуй мене, Гвідо».

НТБ
05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 Кримінал
05.35, 06.50 Великі гроші.
05.45, 07.20, 14.45 Про запас.
06.20, 07.40 Карданний вал.
07.50 Серіал «Що сказав небіжчик».
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сьогодні.
09.25 Серіал «Професіонали».
10.25 Кримінал. Щиросерде зізнання.
11.25 Серіал «Ад'ютант його превосходительства». 2 серія.
13.30 Старий телевізор.
15.35 Кримінал.
15.50 Серіал «Її звали Нікіта».
16.50 Серіал «Крутий Уокер: правосуддя по-техаськи».
18.30 Герой дня.
18.45 Кримінал.
19.05 Серіал «Що сказав небіжчик».
20.15 Цілком таємно. Інформація для роздумів.
21.45 Серіал «Професіонали».
23.25 Серіал «Недоторкані».

СЕРЕДА, 4 липня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.15 Нова колекція.
09.30 Теніс. Уімблдон.
10.30 Казна держави.
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Хіт року.
11.50 Серіал «Каскадери».
12.40 Телемаркет.
13.00 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
13.10 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.40 Крок до зірок.
16.10 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
16.20 Мультсеріал «Марсупіламі».
16.50 Міс Весна-2001.
17.30 Відеофільм «Юхим Звягільський і та його команда». Фільм 2.
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Хіт року.
18.50 Серіал «Каскадери».
19.50 І що в упаковці?
20.05 Експосвіт.
20.30 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.40 Укрспортлото.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.05 Теніс. Уімблдон.
23.05 Телемаркет.
23.10 Худ. -публ. фільм «Іван Миколайчук. Посвята».
00.25 Хіт року.
00.35 Теніс. Уімблдон.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Дитяча лінія.
11.00 Телемаркет.
11.25 Прогулянка з «Акцентом» і не без моралі.
11.40 Нова колекція.
11.50 Бізнес-простір.
12.20 Сільський час.
13.10 Тележурнал «Вісник податкової служби України».
13.20 Телемаркет.
13.40 Будні.
13.55 Хіт року.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 07.20 «Сніданок з 1+1».
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал «Корабель кохання».
09.00 Серіал «Агент національної безпеки».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Серіал «Район Сан-Сет».
17.05 Серіал «Менти по-польськи». 3 серія.
17.40 Серіал «Таємний агент Нікіта-2».
18.35 Серіал «Корабель кохання».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал «Агент національної безпеки».
21.10 Комедійний квартет.
21.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Чесний полісмен».
23.50 Ситуація.
00.05 ТСН.
00.25 Серіал «Швидка допомога».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15 Прокинься і співай!
08.10 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»: історія продовжується».
09.15 Серіал «Схованка біля Червоного каменя».
10.25 Супутник «Планети Здоров'я».
10.55 Серіал «Чотири танкісти та собака».
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Луїза Фернанда».
14.00 Телемагазин.
14.05 Шлягер представляє.
14.50 Телемагазин.
14.55 Обрані киянами.
15.15 Телемагазин.
15.25 Пілігрим.
15.55 Ще раз про ожиріння в медичному центрі «Довіра».
16.05 Люди і долі.
16.40 Серіал «Луїза Фернанда».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Серіал «Марія Селесте».
18.50 Серіал «Зал чекання».
19.55 Суперлото.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».»Час».
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Худ. фільм «Зворотний бік темряви».
22.50 Клуб «Золотий гусак».
23.35 Подробиці. Підсумки дня.
23.50 Прогноз погоди.
23.55 Кінозал для дорослих. Еротичний серіал «Незнайомці».
00.35 Шоу-концерт Янні у Моктазма-холі. Частина 1.

ICTV

06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.05 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.15 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
07.40 Хіт-парад «Російські гірки».
07.50 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.05 Мультфільми.
08.20 Мультсеріал «Невгамовні».
08.45 Мультсеріал «Справжні монстри».
09.10 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00 Серіал «Мілагрос».
10.50 Серіал «Милий ворог».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ. фільм «Щовечора об одинадцятій».
13.15 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.30 Худ. фільм «Щаслива неділя».
15.00 Мультфільми.
15.45 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
16.10 Мультсеріал «Сильван».
16.35 Мультсеріал «Невгамовні».
17.00 Мультсеріал «Справжні монстри».
17.25 Серіал «Чи боїшся ти темряви?».
17.50 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ. фільм «Герой-коханець».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.10 Худ. фільм «Офіцерський етикет».
22.40 Факти. Підсумковий випуск.
22.55 Факти. Докладно.
23.10 Спорт.
23.20 Погода.
23.25 Плюс-мінус. Економічний вісник.
23.35 Худ. фільм «Щовечора об одинадцятій».
00.50 Хіт-парад «Російські гірки».
01.00 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.10 Музика ночі.

СТБ

16.05 BIZ-TV.
16.50 Телемагазин.
17.00 BIZ-TV.
17.30 Серіал «Полінезійські пригоди».
18.30 «Вікна». Кримінал.
18.40 Серіал «Антонелла».
19.15 «Вікна». Столиця.
19.25 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.20, 22.30 Чемпіонат світу з футболу серед юніорів. Півфінал.
22.10 «Вікна». Бізнес.
00.20 «Вікна». Опівночі.
00.50 «Вікна». Кримінал.
01.00 BIZ-TV.
01.30 Астрологічний прогноз.

НОВИЙ КАНАЛ

07.00 Телепузики.
07.25 Мультсеріал «Бридке каченя».
07.55 Мультсеріал «КітПес».
08.20 «Єралаш».
08.45 Мультфільм.
09.05 Серіал «Грозові камені».
09.35 Серіал «Таємний світ Алекс Макс».
10.00 Серіал «Загін Акапулько».
10.50 Худ. фільм «Надзвичайна подія». 1 серія.
12.05 Магазин на дивані.
12.25 Худ. фільм «Американський дідусь».
13.45 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
13.55 Худ. фільм «Капітан Немо». 1 серія.
15.15 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
15.40 Мультсеріал «Дикі Тонбери».
16.05 Мультсеріал «КітПес».
16.30 Мультсеріал «Боб Губко».
16.55 «Єралаш».
17.10 Серіал «Чарівник».
17.40 Худ. фільм «Варіант «Омега». 3 серія.
19.00 Репортер.
19.40 Серіал «Нова жертва».
20.30 Худ. фільм «Повернення Будулая». 2 серія.
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Контракт на убивство».
00.55 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
01.25 Зона ночі.
02.55 Худ. фільм «Контракт на убивство».
05.00 Серіал «Загін Акапулько».
05.45 Худ. фільм «Американський дідусь».

ГРТ

06.00 Телеканал «Добрий ранок».
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новини.
09.15 Серіал «Повітряні замки».
10.15 Серіал «Зал чекання».
11.15 Доки всі вдома.
11.50 Біблюманія.
12.15 Телеканал «Добрий день».
13.05 Худ. фільм «Пригоди Петрова і Васечкіна. Звичайні і неймовірні». 2 серія.
14.30 «Космос: 9 хвилин до неба (Орбіта ризику)».
15.20 Мультсеріал «Всі пси потрапляють у рай».
15.40 Поклик джунглів.
16.10 Мультсеріал «Покемон».
16.35 «Єралаш».
16.55 Серіал «Серця трьох».
18.20 Людина і закон.
18.50 Серіал «Повітряні замки».
19.50 Серіал «Зал чекання».
21.00 Час.
21.40 Хто хоче стати мільйонером?
22.45 Худ. фільм «Дике полювання».
23.55 Тихий будинок.
00.25 Худ. фільм «Погана компанія».

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал «Вірність коханню».
05.50, 06.50 Чорним по білому.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільм «Кріт і ліки».
07.45 Православний календар.
07.50 Чергова частина.
08.15 Серіал «Повернення Будулая».
09.45 «Фитиль».
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.30 Серіал «Селеста».
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал «Шалені гроші».
14.30 Серіал «Луїза Фернанда».
16.30 Серіал «Прості істини».
17.00 Серіал «Державний кордон». Фільм 1 — «Ми наш, ми новий...» 3 серія.
18.00 Серіал «Повітряна поліція».
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Серіал «Повернення Будулая».
21.25 Авторська програма А. Мамонтова «Зворотний бік. Діти». Частина 2.
22.30 Вісті — Москва.
22.40 Подробиці.
22.50 Худ. фільм «Ганновер-стріт».

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 Кримінал.
05.35, 06.50 Великі гроші.
05.45, 07.20, 14.45 Про запас.
06.20, 07.40 Карданний вал.
07.50 Серіал «Що сказав небіжчик».
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сьогодні.
09.25 Серіал «Професіонали».
10.30 Середовище.
11.25 Серіал «Ад'ютант його превосходительства». 3 серія.
13.30 Старий телевізор.
15.35 Кримінал.
15.50 Серіал «Її звали Нікіта».
16.50 Серіал «Крутий Уокер: правосуддя по-техаськи».
18.30 Герой дня.
18.45 Кримінал.
19.05 Худ. фільм «Транзит для диявола». 1 серія.
20.15 Рослинне життя.
21.45 Серіал «Професіонали».
23.25 Серіал «Недоторканні».

ЧЕТВЕР, 5 липня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.15 Мультфільм .
09.30 Теніс. Уімблдон.
10.30 Не все так погано...
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Ток-ринг.
12.05 Серіал «Каскадери».
13.00 Телемаркет.
13.20 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
13.30 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.40 Мультфільм «Трюки Петька».
16.00 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
16.10 Док. фільм «Далекий Шамбор». 1 серія.
17.10 Нова колекція.
17.30 Відеофільм «Юхим Звягільський та його команда». Фільм 3.
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Хіт року.
18.50 Обрані часом. Серж Лифар у Києві.
19.30 Створи себе.
19.50 І що в упаковці?
20.05 Резонанс.
20.30 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.05 Теніс. Уімблдон.
23.05 Телемаркет.
23.10 Худ. фільм «Кондорсе». 1 серія.
00.45 Хіт року.
00.55 Теніс. Уімблдон.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.50 Хто в домі хазяїн?
11.20 Телемаркет.
11.45 Крок до зірок.
12.15 Мультфільм на замовлення.
13.00 Нова колекція.
13.20 Телемаркет.
13.40 Будні.
13.55 Хіт року.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 07.20 Сніданок з «1+1».
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал «Корабель кохання».
09.00 Серіал «Агент національної безпеки».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Серіал «Район Сан-Сет».
17.05 Серіал «Менти по-польськи». 4 серія.
17.40 Серіал «Таємний агент Нікіта-2».
18.35 Серіал «Корабель кохання».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал «Агент національної безпеки».
21.10 Прихована камера.
21.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Екзистенція — віртуальний шок».
23.35 Ситуація.
23.50 ТСН.
00.10 Серіал «Швидка допомога».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15 Показуха.
07.45 Елка і кореші.
07.50 Сім'я від А до Я.
08.10 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»: історія продовжується».
09.15 Серіал «Схованка біля Червоного каменя».
10.25 Життя тварин.
10.55 Серіал «Чотири танкісти та собака».
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Луїза Фернанда».
14.00 Телемагазин.
14.05 Хіт-базар.
14.40 Телемагазин.
14.45 Хорватія.До 10-ї річниці незалежності України.
15.00 Оплески, оплески. В.Кожухар.
15.30 Телемагазин.
15.40 Архімісто.
15.55 Золоте намисто Київщини.
16.30 Ліки майбутнього.
16.40 Серіал «Луїза Фернанда».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Серіал «Марія Селесте».
18.55 Серіал «Зал чекання». Заключна серія.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці». «Час».
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Худ. фільм «Дезертир».
22.35 Док. серіал «Мертва петля» на дорозі». Справа 1996 року.
23.10 Телевізійний центр моди.
23.45 Подробиці. Підсумки дня.
00.00 Прогноз погоди.
00.05 Шоу-концерт Янні у Моктазма-холі. Частина 2.

ICTV

06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.05 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.15 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
07.40 Хіт-парад «Російські гірки».
07.50 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.05 Мультфільми.
08.20 Мультсеріал «Невгамовні».
08.45 Мультсеріал «Справжні монстри».
09.10 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00 Серіал «Мілагрос».
10.50 Серіал «Милий ворог».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ. фільм «Блакитний лід».
13.00 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.15 Худ. фільм «Дивна жінка».
15.35 Мультфільми.
15.45 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
16.10 Мультсеріал «Сильван».
16.35 Мультсеріал «Невгамовні».
17.00 Мультсеріал «Справжні монстри».
17.25 Серіал «Чи боїшся ти темряви?».
17.50 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ. фільм «Проект «Мисливець за тінню».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.10 Худ. фільм «Юкка».
22.45 Факти. Підсумковий випуск.
23.00 Факти. Докладно.
23.15 Спорт.
23.25 Погода.
23.30 Плюс-мінус. Економічний вісник.
23.40 Худ. фільм «Під гіпнозом».
01.15 Хіт-парад «Російські гірки».
01.25 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.35 Музика ночі.

СТБ

07.00 «Вікна». Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 BIZ-TV.
08.50, 01.15 Астрологічний прогноз.
08.55, 10.30, 12.35, 14.15, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал «Антонелла».
10.00 «Вікна». Опівночі.
10.55 BIZ-TV.
13.00 Серіал «Нічний світ».
14.00 «Вікна». Новини.
14.35 BIZ-TV.
17.30 Серіал «Полінезійські пригоди».
18.30 «Вікна». Кримінал.
18.40 Серіал «Антонелла».
19.15 «Вікна». Столиця.
19.25 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.20 Худ. фільм «В'язень №762».
22.10 «Вікна». Бізнес.
22.30 Худ. фільм «Каїр-2» викликає «Альфу».
00.05 «Вікна». Опівночі.
00.35 «Вікна». Кримінал.
00.45 BIZ-TV.

НОВИЙ КАНАЛ

07.00 Телепузики.
07.25 Мультсеріал «Бридке каченя».
07.55 Мультсеріал «КітПес».
08.20 «Єралаш».
08.35 Мультфільм.
08.45 Серіал «Грозові камені».
09.15 Серіал «Таємний світ Алекс Макс».
09.45 Серіал «Загін Акапулько».
10.30 Худ. фільм «Надзвичайна подія». 2 серія.
12.00 Магазин на дивані.
12.20 Худ. фільм «Олеся».
13.50 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.00 Худ. фільм «Капітан Немо». 2 серія.
15.10 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
15.35 Мультсеріал «Дикі Тонбери».
16.00 Мультсеріал «КітПес».
16.25 Мультсеріал «Боб Губко».
16.55 «Єралаш».
17.10 Серіал «Чарівник».
17.35 Худ. фільм «Варіант «Омега». 4 серія.
19.00 Репортер.
19.40 Серіал «Нова жертва».
20.40 Худ. фільм «Повернення Будулая». 3 серія.
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Ласкаво просимо у Вуп-Вуп».
00.20 Живий звук.

00.50 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
01.20 Зона ночі.
03.00 Худ. фільм «Ласкаво просимо у Вуп-Вуп».
04.35 Серіал «Загін Акапулько».
05.20 Худ. фільм «Жінки».

ГРТ

06.00 Телеканал «Добрий ранок».
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новини.
09.15 Серіал «Повітряні замки».
10.15 Серіал «Зал чекання».
11.20 Людина і закон.
11.50 Біблюманія.
12.15 Телеканал «Добрий день».
13.10 Худ. фільм «Канікули Петрова і Васечкіна. Звичайні і неймовірні». 1 серія.
14.30 «Космос: 9 хвилин до неба (За гранню виживання)».
15.20 Мультсеріал «Всі пси потрапляють у рай».
15.40 100%.
16.10 Мультсеріал «Покемон».
16.35 «Єралаш».
16.55 Серіал «Серця трьох».
18.20 Самі з вусами.
18.50 Серіал «Повітряні замки».
19.50 Серіал «Зал чекання».
21.00 Час.
21.40 Худ. фільм «Пірати XX сторіччя».
23.55 Джаз. Всесвітня історія.
01.05 Худ. фільм «Стовпи товариства».

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал «Вірність коханню».
05.50, 06.50 Чорним по білому.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільми «Повернення блудного папуги», «Мисливець».
07.30 Відкрита митниця.
07.45 Православний календар.
07.50 Чергова частина.
08.15 Серіал «Повернення Будулая».
09.40 «Фитиль».
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.30 Серіал «Селеста».
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал «Шалені гроші».
14.30 Серіал «Луїза Фернанда».
16.30 Серіал «Прості істини».
17.00 Серіал «Державний кордон». Фільм 2 — «Мирне літо 21-го року». 1 серія.
18.00 Серіал «Повітряна поліція».
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Серіал «Повернення Будулая».
21.10 Група «Чай удвох» представляє шоу «Кіно».
22.30 Вісті — Москва.
22.40 Подробиці.
22.50 Архівні таємниці. «Останній крок Якова Джугашвілі».
23.20 Худ. фільм «Зворотний відлік».

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 Кримінал.
05.35, 06.50 Великі гроші.
05.45, 07.20, 14.45 Про запас.
06.20, 07.40 Карданний вал.
07.50 Серіал «Транзит для диявола». 1 серія.
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сьогодні.
09.25 Серіал «Професіонали».
10.30 Квартирне питання.
11.30 Серіал «Ад'ютант його превосходительства». 4 серія.
13.30 Старий телевізор.
15.35 Кримінал.
15.50 Серіал «Її звали Нікіта».
16.50 Серіал «Крутий Уокер: правосуддя по-техаськи».
18.30 Герой дня.
18.45 Кримінал.
19.05 Серіал «Транзит для диявола».
20.15 Професія — репортер.
21.45 Серіал «Професіонали».
23.25 Серіал «Недоторканні».

П'ЯТНИЦЯ, 6 липня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.15 Сторінками програми «Classic-прем'єр».
09.30 Теніс. Уімблдон.
10.30 Медичний тижневик «36,6».
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Серіал «Каскадери».
12.30 Телемаркет.
12.50 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
13.05 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.40 «Золотий лелека». V Міжнародний фестиваль дитячої творчості.
16.30 Док. фільм «Далекий Шамбор». 2 серія.
17.25 Надвечір'я.
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Ток-ринг.
19.30 «Золота фортуна».
20.30 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.05 Теніс. Уімблдон.
23.05 Телемаркет.
23.10 Худ. фільм «Кондорсе». 2 серія.
00.35 Хіт року.
00.45 Теніс. Уімблдон.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Цей таємничий світ. «На луках Сварожих».
10.55 Телемаркет.
11.20 Зірки, на сцену!
11.50 Чорнобиль. Підсумки 15-річних медичних досліджень. За матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції.
12.20 Відкриваємо Біблію.
12.50 Право.
13.20 Телемаркет.
13.40 Будні.
13.55 Хіт року.
14.00 Олімпійська панорама.
14.45 Нова колекція.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 07.20 Сніданок з «1+1».
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал «Корабель кохання».
09.00 Серіал «Агент національної безпеки».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Парк автомобільного періоду.
16.50 Серіал «Космічні хрестоносці».
17.45 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Вічний сон».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 О, щасливчик!
21.00 Серіал «Менти».
22.05 Без Табу з О. Герасим'юк.
23.00 Серіал «Згадати все». 1 серія.
23.50 Ситуація.
00.05 ТСН.
00.25 Худ. фільм «Усміхайтеся! Вас убивають».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 08.05, 09.05 Інтерспорт.
07.10, 09.10 Прогноз погоди.
07.15 Клуб «Золотий гусак».
08.10 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»: історія продовжується».
09.15 Серіал «Схованка біля Червоного каменя».
10.30 Усі подорожі команди Кусто.
10.55 Серіал «Чотири танкісти та собака».
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Луїза Фернанда».
14.00 Музичний час.
14.30 Крила.
15.00 Конкурент.
15.30 Естафета.
15.50 Домашній доктор.
16.10 Автографи.
16.40 Серіал «Луїза Фернанда».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Елка і кореші.
18.20 Серіал «Марія Селесте».
19.05 Моя сім'я. А я люблю розбещених.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці». «Час».
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Поле чудес.

У четвер на Інтері о 21.05 — худ. фільм «Дезертир»

22.10 Худ. фільм «Від заходу до світанку».
00.05 Подробиці. Підсумки дня.
00.20 Прогноз погоди.
00.25 Нічний сеанс. Худ. фільм «Зловісні небеса».

ICTV
06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.05 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.15 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
07.40 Хіт-парад «Російські гірки».
07.50 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.05 Мультфільми.
08.20 Мультсеріал «Невгамовні».
08.45 Мультсеріал «Справжні монстри».
09.10 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00 Серіал «Мілагрос».
10.50 Серіал «Милий ворог».
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ. фільм «Шибайголова».
13.30 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.45 Худ. фільм «Проект «Мисливець за тінню».
15.20 Мультфільми.
15.45 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
16.10 Мультсеріал «Нові пригоди гномів».
16.35 Мультсеріал «Невгамовні».
17.00 Мультсеріал «Справжні монстри».
17.25 Серіал «Чи боїшся ти темряви?».
17.50 Серіал «Квантовий стрибок».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ. фільм «Секрет чорного Будди».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.10 Худ. фільм «Кримінальний квартет».
22.35 Факти. Підсумковий випуск.
22.50 Факти. Докладно.
23.05 Спорт.
23.15 Погода.
23.20 Плюс-мінус. Економічний вісник.
23.30 Худ. фільм «Війна у Лос-Анджелесі».
01.00 Хіт-парад «Російські гірки».
01.10 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.20 Музика ночі.

СТБ
07.00 «Вікна». Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 BIZ-TV.
08.50, 00.40 Астрологічний прогноз.
08.55, 10.30, 12.35, 14.15, 16.50 Телемагазин.
09.05 Серіал «Антонелла».
10.00 «Вікна». Опівночі.
10.55 Худ. фільм «Каїр-2 викликає Альфу».
13.00 BIZ-TV.
14.00 «Вікна». Новини.
14.35 BIZ-TV.
17.35 Наук.-поп. серіал «Підводна одіссея Кусто».
18.30 «Вікна». Кримінал.
18.40 Серіал «Антонелла».
19.15 «Вікна». Столиця.
19.25 Серіал «Антонелла».
19.50 «Вікна». Новини.
20.25 Худ. фільм «Згадати все».
22.30 «Вікна». Опівночі.
23.20 BIZ-TV. Нічний каприз.

НОВИЙ КАНАЛ
07.00 Телепузики.
07.25 Мультсеріал «Бридке каченя».
07.55 Мультсеріал «КітПес».
08.20 «Єралаш».
08.45 Мультфільм.
08.55 Серіал «Грозові камені».
09.25 Серіал «Таємний світ Алекс Макс».
09.55 Серіал «Загін Акапулько».
10.40 Худ. фільм «Куховарка».
11.50 Магазин на дивані.
12.10 Худ. фільм «Павло Корчагін».
13.55 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.05 Худ. фільм «Капітан Немо». 3 серія.
15.10 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
15.35 Мультсеріал «Дикі Тонбери».
16.00 Мультсеріал «КітПес».
16.30 Мультсеріал «Боб Губко».
16.55 «Єралаш».
17.15 Серіал «Чарівник».
17.45 Худ. фільм «Варіант «Омега». 5 серія.
19.00 Репортер.
19.40 Аншлаг! Аншлаг!
20.40 Худ. фільм «Повернення Будулая». 4 серія.
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Еймос і Ендрю».
00.20 «Бівіс і Батхед».
00.45 Зона ночі.
02.05 Худ. фільм «Куховарка».
03.10 Худ. фільм «Еймос і Ендрю».
04.45 Худ. фільм «Петро І».

ГРТ
06.00 Телеканал «Добрий ранок».
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.10 Новини.
09.15 Серіал «Повітряні замки».
10.15 Серіал «Зал чекання».
11.20 Самі з вусами.
11.50 Бібліоманія.
12.15 Телеканал «Добрий день».
13.05 Худ. фільм «Канікули Петрова і Васечкіна. Звичайні і неймовірні». 2 серія.
14.30 «Космос: 9 хвилин до неба (Зворотний відлік)».
15.20 Худ. фільм «Бенджі».
16.45 «Єралаш».
16.55 Серіал «Серця трьох».
18.20 Док. детектив «Зрадники в міліцейських погонах. Справа 2001 р.». Фільм 2.
18.50 Серіал «Повітряні замки».
19.50 Поле чудес.
21.00 Час.
21.40 Худ. фільм «Кінг-Конг».
00.25 Реальна музика.
00.55 Фільм «Зона злочинності».

РТР
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00,16.00, 19.00 Вісті.
05.15 Серіал «Вірність коханню».
05.50, 06.50 Чорним по білому.
06.15 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільми «Повернення блудного папуги», «Пумс...».
07.30 Тисяча й один день.
07.45 Православний календар.
07.50 Чергова частина.
08.15 Серіал «Повернення Будулая».
09.40 «Фитиль».
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.30 Серіал «Селеста».
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Худ. фільм «Д'Артаньян і три мушкетери».
16.30 Серіал «Прості істини».
17.00 Серіал «Державний кордон».Фільм 2 — «Мирне літо 21-го року». 2 серія.
18.00 Серіал «Повітряна поліція».
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Худ. фільм «Повернення «Титаника».
23.00 Худ. фільм «У місті Сочі темні ночі».

НТБ
05.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.35 Кримінал.
05.35, 06.50 Великі гроші.
05.45, 07.20, 14.45 Про запас.
06.20, 07.40 Карданний вал.
07.50 Серіал «Транзит для диявола».
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.25 Серіал «Професіонали».
10.25 Подорожі натураліста.
11.25 Серіал «Ад'ютант його превосходительства». Заключна серія.
13.30 Старий телевізор.
15.30 Вулиця Сезам.
15.55 Серіал «Її звали Нікіта».
16.55 Серіал «Крутий Уокер: правосуддя по-техаськи».
18.35 Кримінал.
19.00 Худ. фільм «Удар лотоса». 1 і 2 серії.
21.50 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
22.35 Худ. фільм «Останнє татуювання».
00.45 Серіал «Голод».

СУБОТА, 7 липня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50 Телемаркет.
08.55 Вас вітає гуморист М.Риба.
09.00 В гостях у Дрьоми.
09.30 Естрадна прем'єр-ліга.
10.00 Пригорща.
11.00 Хіт року.
11.30 Телекрасуня.
11.45 Дитяча лінія.
12.00 УТН. День.
12.15 Теніс. Уімблдон.
13.15 Олімпійська галерея.
13.35 На сьомому небі.
14.10 Перехрестя — транзит.
14.25 Надвечір'я.
15.00 УТН. День.
15.20 Не все так погано...
15.50 Реліквії та храми України.
16.00 Classic-прем'єр.
16.30 Польова пошта пам'яті.
17.00 З днем народження, Славутич!
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Вікно в Америку.
18.50 Прогулянка з «Акцентом» і не без моралі.
19.10 Світовий форум боксерів у Києві.
20.15 Герої України. Тетяна Яблонська.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Світ спорту.
22.00 Теніс. Уімблдон.
23.00 Телемаркет.
23.05 Худ. фільм «Леді зникає».
00.45 Теніс. Уімблдон.
01.35 Хіт року.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.00 Теленанонс.
10.05 Телемаркет.
10.15 Хіт-новини.
10.45 Резонанс.
11.05 Модний час.
11.35 Світанок України — «Інтерсплав».
12.05 Надзвичайна ситуація.
12.35 Бізнес за правилами.
13.10 Милосердя.
13.30 Людина і закон.
14.00 Блок суспільного телебачення.

КАНАЛ «1+1»
07.00 Парк автомобільного періоду.
07.35 Серіал «Лессі».
07.55 О, щасливчик!
08.50 Рецепти веселих кухарів.
09.25 Повне мамаду.
10.00—14.00 Програми УТ-2.
15.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Королева бензоколонки».
16.35 Серіал «Менти».
17.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Великий переполох у малому Китаї».
19.30 ТСН.
20.00 Серіал «Менти».
21.05 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Зона злочинності».
22.55 Бокс по-справжньому. Артуро Гаті — Айван Робінсон.
00.00 Худ. фільм «Незнайомець спостерігає».
01.00 Парк автомобільного періоду.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
КДТРТК
07.00 За київським часом.
07.30 Молодіжна телевізійна служба.
08.00 Партнер.
08.10 Пані, панночка, панянка.
08.25 Торговий ряд.
08.30 На ранковому прийомі.

«ІНТЕР»
09.00 Інтеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Поклик джунглів.
09.35 Бадьорого ранку!
10.10 Не час.
10.30 Смак.
10.55 Музичний кіоск О.Гончаренка.
11.30 Мультфільм «Пригоди Буратіно».
12.40 Життя тварин.
13.10 Вчасно.
13.30 Док. фільм «Солдат».
13.50 Серіал «Світ сафарі».
14.45 З легким паром! В гостях у М.Євдокимова.
15.10 Серіал «Петля».
16.25 Інтелект-шоу LG-Еврика.
17.25 Легендарний фільм «Кінг-Конг».
19.55 Суперлото.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці».
20.20 N-кілометр.
20.35 «Час».
20.50 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Містечко.
21.30 Серіал «Далекобійники».
22.40 Нічний сеанс. Худ. фільм «Двоє вбивць».
00.30 Шоу «Зірки проти піратів».
02.00 Прогноз погоди.

ICTV
07.00 Факти.
07.05 Перехрестя.
07.35 Діалоги про риболовлю.
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.05 Відбій.
08.20 Мультфільми.
08.45 Серіал «Молодість Геракла».
09.30 Хіт-парад «Російські гірки». Підсумки тижня.
10.00 Худ. фільм «Звичайне диво».
12.20 Худ. фільм «Сітара».
14.30 Худ. фільм «Секрет чорного Будди».
16.20 Серіал «Клеопатра 2525».
16.40 Серіал «Джек-шибайголова».
17.05 Серіал «Альф».
17.35 Худ. фільм «Чудова охорона».
19.20 Худ. фільм «Казка».
20.50 Худ. фільм «Вантаж смерті».
22.30 Насправді.
22.50 Худ. фільм «Бізнес для насолоди».
00.25 Хіт-парад «Гаряча сімка». Підсумки тижня.
00.55 Музика ночі.

СТБ
08.05, 01.00 Астрологічний прогноз.
08.10 BIZ-TV.
09.00 Худ. фільм «Третя планета».
11.00 Наук.-поп. серіал «Підводна одіссея Кусто».
11.55 М-стиль.
12.35 Лабораторія малого бізнесу.
13.00 BIZ-TV.
15.00 Телемагазин.
15.30 BIZ-TV. Кращі хіти XX століття.
16.30 «Вікна». Спорт.
17.00 Наук.-поп. серіал «На перехрестях планети Земля. Нова Каледонія».
18.00 Сеанс одночасної гри.
19.00 «Вікна». Новини.
19.15 Худ. фільм «Згадати все».
21.20 Худ. фільм «Кікбоксер-2».
23.10 Худ. фільм «Інтрига».

НОВИЙ КАНАЛ
08.00 Мультфільми.
08.55 Худ. фільм «По секрету всьому світу». 1 серія.
10.00 Серіал «Таємний світ Алекс Макс».
10.30 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.55 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
11.05 Новий елемент.
11.40 Світ індійського кіно.
14.45 Худ. фільм «Безіл».
16.25 Худ. фільм «Медовий місяць».
18.05 Серіал «Горець».
19.00 Репортер.
19.30 Худ. фільм «Любов і голуби».
21.30 Худ. фільм «Обладунки Бога-2».
23.30 Серіал «Едем».
00.30 Худ. фільм «Весілля Мюріел».
02.10 Зона ночі.
03.25 «Бівіс і Батхед».
03.50 Худ. фільм «Обладунки Бога-2».
05.35 Худ. фільм «Любов і голуби».
07.10 Живий звук.

ГРТ
07.00, 10.00, 15.00, 18.00 Новини.
07.10 Худ. фільм «Ніжна отрута». 2 серія.
08.10 Мультфільм «Бременські музиканти».
08.30 Слово пастиря. Митрополит Кирило.
08.45 Хто хоче стати мільйонером?
09.50 Бібліоманія.
10.10 «Смак».
10.30 Сміхопанорама.
11.10 Худ. фільм «Рокіровка в довгу сторону».
12.55 Здоров'я.
13.35 Док. детектив.
14.05 «Добрий день». Обране.
15.10 Худ. фільм «Дівчина з характером». 2 серія.
16.05 Мультсеріал «Все про Міккі Мауса».
16.35 Вірні друзі.
18.15 «Спадщина графа Орлова». Спецрепортаж.
18.40 Худ. фільм «Дзеркало тріснуло».
21.00 Час.
21.40 Фільм «Народжена вчора».
23.35 Пісня року. Літо.

РТР
06.30 Діалоги про риболовлю.
06.55 Серіал «Тарзан. Історія пригод».
07.45 Телепузики.
08.10 Золотий ключ.
08.30 Худ. фільм «Роки молоді».
09.50 Доброго ранку, країно!
10.40 Телегра «Сто до одного».
11.25 Сам собі режисер.
12.00 Худ. фільм «Загублений світ. Амазонки».
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Трин-трава».
15.00 Прес-клуб.
15.45 Міжнародна панорама.
16.30 Національний доход.
17.00 Моя сім'я. «Інтимні стосунки на роботі».
17.55 Аншлаг.
19.35 Містечко.
20.10 Худ. фільм «Спортлото-82».
22.05 Худ. фільм «Злість».
00.10 Гаряча десятка.

НТБ
07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
07.20 Серіал «Нові пригоди супермена»
08.20 Рослинне життя.
09.20 Полундра.
09.55 Квартирне питання.
10.30 Кримінал. Щиросердне зізнання.
11.30 Худ. фільм «Зелений фургон».
14.20 «Кримінальна Росія». «Коноплянний рейс».
15.30 Я та мій собака.
16.15 Служба порятунку.
16.55 Серіал «Ілюзія убивства».
18.35 Худ. фільм «Смертельна зброя-3».
21.50 Серіал «Курортний роман». «Перехрестя долі».
23.20 Серіал «Голод».

НЕДІЛЯ, 8 липня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50 Телемаркет.
08.55 Укрспортлото.
09.00 Шоу самотніх холостяків.
09.30 Крок до зірок.
10.00 Наше військо.
10.30 Телефортуна.
11.05 Хто в домі хазяїн?
11.30 Медичний тижневик «36,6».
12.00 УТН. День.
12.15 Сільський час.
13.05 «Саме той» про себе...
13.35 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
13.40 Ми пам'ятаємо ваші імена...
14.00 Мультфільм на замовлення.
15.00 УТН. День.
15.15 На зламі тисячоліть. Українська епоха.
15.20 Худ. фільм «Діти капітана Гранта».
16.50 Перехрестя.
17.20 Нова колекція.
17.30 Бути жінкою.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Нова колекція.
18.40 Худ. фільм «Кондорсе». 3 серія.
20.10 7 днів. Світ.
20.40 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
22.05 Теніс. Уімблдон.
23.05 Телемаркет.
23.10 Худ. фільм «Трагічне полювання».
00.40 Теніс. Уімблдон.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.00 Теленанонс.
10.05 Телемаркет.
10.15 Реальний сектор.
10.45 «Золота фортуна».
11.45 Бізнес і влада.
12.15 Родом з України.
12.45 Захист.
13.05 Відкриваємо Біблію.
13.30 До 10-ї річниці Незалежності України. Всеукраїнський фестиваль майстрів мистецтв та народної творчості «Таланти твої, Україно». «Мелодії Буковинського краю». Чернівецька область.

КАНАЛ «1+1»
07.00 Бокс по-справжньому. Артуро Гаті — Айван Робінсон.
08.00 Комедійний квартет.
08.35 Біла ворона.
09.10 Лото-забава.
10.00—15.00 Програми УТ-2.
15.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «П'ять мільйонів років до Землі».
16.50 Серіал «З привітом із Шанхая».
17.45 КВН. Найкращі ігри Української ліги.
19.30 ТСН-епіцентр.
20.05 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Справедливість».
21.55 Мамаду.
22.35 Серіал «Менти».
23.35 «Своє кіно» представляє. Худ. фільм «Заячий заповідник».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
КДТРТК
07.00 Це твій день.
07.30 На своїй землі.
08.00 Недільні зустрічі.
08.35 Торговий ряд.
08.40 Інтер'єр.

«ІНТЕР»
09.00 Інтеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Містечко.
09.40 Прокинься і співай!
10.30 Уік-енд.
11.05 Караоке на майдані.
11.30 Смачно з Борисом Бурдою.
12.00 Мелорама.
12.35 Доки всі вдома.
13.10 Показуха.
13.40 Планета Здоров'я.
14.15 Серіал «Петля».
15.30 Брейн-ринг.
16.25 Серіал «Далекобійники».
17.35 Сміхопанорама.
18.10 Худ. фільм «У ліжку з ворогом».
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.45 Прогноз погоди.
20.50 «Джентльмен-шоу». 10 років в ефірі.
21.25 КВН.
23.10 Спорт-тайм.
23.40 Нічний сеанс. Худ. фільм «Харрадське літо».
01.25 Прогноз погоди.

ICTV
07.05 Насправді.
07.35 Хіт-парад «Гаряча сімка».
08.05 Відбій.
08.20 Мультфільми.
08.45 Серіал «Молодість Геракла».
09.30 М-Файли. Музична програма.
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
10.01 Худ. фільм «Слід Сокола».
11.45 Худ. фільм «Дочки-матері».
13.25 Худ. фільм «Казка».
14.55 Мультфільми.
15.35 Мультфільм «Три мушкетери».
16.25 Серіал «Клеопатра 2525».
16.45 Серіал «Джек-шибайголова».
17.10 Серіал «Альф».
17.40 Худ. фільм «Гардемарини, вперед!». 1 серія.
19.00 Свобода слова. Аналітичний тижневик.
20.00 Худ. фільм «Сни».
21.20 Худ. фільм «Крутий і смертоносний».
22.50 Серіал «Вигнанець».
23.30 М-Файли. Музична програма.
00.00 Хіт-парад «Російські гірки».
00.30 Худ. фільм «Мазурка барона».

СТБ
08.05, 00.40 Астрологічний прогноз.
08.10 BIZ-TV.
10.00 Наук.-поп. серіал «На перехрестях планети Земля. Нова Каледонія».
11.00 «Вікна» у світ.
11.30 Імпреза.
12.00 Лабораторія малого бізнесу.
12.10 Ви практично здорові.
12.40 BIZ-TV.
14.25 Телемагазин.
15.05 Зелена зона.
15.35 BIZ-TV.
16.05 Док. фільм «Велетенська біла смерть».
17.50 Автостиль.
18.10 Медіа-клуб.
18.50 Худ. фільм «Новобранці йдуть на війну».
20.40 Бізнес-студія.
21.20 Худ. фільм «Голосувати «За!».
21.55 Підсумки виступу збірної України на чемпіонаті світу з футболу серед юніорів. Чемпіонат світу з футболу серед юніорів. Фінал.

НОВИЙ КАНАЛ
07.45 Церква Христова.
08.00 Мультфільми.
08.55 Худ. фільм «По секрету всьому світу». 2 серія.
10.00 Серіал «Таємний світ Алекс Макс».
10.30 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
11.05 Посміхніться. Вас знімають.
11.35 Світ індійського кіно.
13.50 Мультфільми.
15.00 Худ. фільм «Юний лицар Айвенго».
16.30 Худ. фільм «Мій улюблений клоун».
18.05 Серіал «Горець».
19.00 Репортер.
19.30 Худ. фільм «Злодій».
21.25 Худ. фільм «Пришестя».
23.20 Спецрепортер.
23.50 Худ. фільм «Будь здоровий, дорогий».
01.05 Індійське кіно.
02.50 Худ. фільм «Д'Артаньян і три мушкетери».

ГРТ
07.00, 10.00, 15.00, 18.00 Новини.
07.10 Худ. фільм «Ніжна отрута». 2 серія.
08.05 Армійський магазин.
08.35 Мультсеріал «Русалонька».
09.00 «Єралаш».
09.15 Серіал «Прискорена допомога».
09.50 Бібліоманія.
10.10 Непутні нотатки.
10.30 Доки всі вдома.
11.10 Худ. фільм «Дача».
12.50 Самі з вусами.
13.15 Ранкова пошта.
13.45 Клуб мандрівників.
14.25 «З легким паром!» у гостях у М. Євдокимова.
15.10 Худ. фільм «Дівчина з характером». 2 серія.
16.05 Мультсеріал «Чорний плащ».
16.35 Розумниці і розумники.
17.00 Жива природа. «Правда про птахів».
18.20 Спецрепортаж.
18.40 КВН — 92.
20.35 Худ. фільм «У ліжку з ворогом».
22.30 Часи.
23.50 Серіал «Тисячоліття».
00.40 Худ. фільм «Полювання на лисиць».

РТР
06.20 «Нам 10 років». Дитячий музичний театр «Непосиди».
07.50 Російське лото.
08.40, 17.55 ТБ «Бінго-шоу».
09.20 Доброго ранку, країно!
10.00 Аншлаг.
10.55 Містечко.
11.30 Федерація.
12.10 Парламентський час.
13.00 Вісті.
13.20 Діалоги про тварин.
14.20 Навколо світу.
15.20 Худ. фільм «Амазонія».
17.00 Дзеркало.
18.00 Худ. фільм «Лицарський роман».
20.50 Худ. фільм «Остання справа Вареного».
22.35 Олег Лундстрем. Жива легенда.

НТБ
07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.20 Серіал «Нові пригоди супермена».
08.20 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
09.20 Худ. фільм «Двоє і одна».
11.25 Без рецепта.
12.05 Худ. фільм «Ранкове шосе».
13.55 Нещодавно-81.
15.30 Подорожі натураліста.
16.10 Великі батьки.
16.50 Серіал «Ілюзія убивства».
18.40 Лялькі.
18.55 Худ. фільм «Великі перегони».
22.00 Серіал «Курортний роман». «Чари».
23.30 Серіал «Голод».

У програмі можливі зміни.

Мал. Віктора ПОПОВА.

У суботу на ICTV о 22.50 — худ. фільм «Бізнес для насолоди»

Стабільність в епоху перемін

Лідером симпатій виборців Естонії є один із кандидатів у президенти цієї країни голова міських зборів Тарту Пеетер Тульвісте. Крім того, він професор Тартуського університету і віце-президент Естонської академії наук.

— Я дотримуюся тієї непопулярної точки зору, що всенародні вибори президента в нас можуть бути доцільні років через 5—10. Молода демократія має свої проблеми і свої небезпеки. Найбільша з них: якщо сьогодні президента обере народ, то однієї чудової миті йому може здатися, що парламентаріїв, які б'ються, можна заспокоїти так, як це було зроблено в нас у середині 30-х років. Не дай Боже рятувати ситуацію ціною відмови від парламентської демократії!

— Але й через 5—10 років перехід на прямі вибори президента спричинить перерозподіл владних повноважень і відповідальності?

— Тоді вже — ні! А сьогодні можливо. Хоча за Конституцією в нас парламентська республіка і для зайвих амбіцій не повинно бути місця.

— У чому особливість естонської Конституції, що гарантує політичну рівновагу?

— Щоб відповісти по суті, мені потрібно вивчити конституції інших країн. Може, вони й добре написані, але погано дотримуються. А в нас справді існує рівновага прав і відповідальності. Хоча є бажаючі, щоб глава держави мав повноваження президента П'ястса, який в 30-ті роки обмежив демократію.

— Я нещодавно розмовляв з вашим суперником у виборах президента віце-спікером парламенту Тунне Келамом. Знаменно, що й він також вважає недоцільним зміну Конституції і розширення повноважень президента.

— Наші країни переживають часи, коли багато що змінюється докорінно. І завжди є міра, яку люди в змозі прийняти. Здається, ми в Естонії цю міру дещо порушили. Тому так важливо, щоб були речі, які не зазнають змін. І Конституція як атрибут держави — одна із таких речей.

— Конституція трактує роль міністрів як політиків чи як держслужбовців? Це питання актуальне для України.

— Ми виходимо з європейського досвіду, що міністр —політичний діяч. А канцлери міністерств або завідувачі відділів мають бути деполітизованими фахівцями і працювати незалежно від того, яка партія при владі. Здійснити це поки що не вдалося.

Володимир СТРОЙ.

Тарту.

Македонці хочуть війни?

Фото АП.

Обстановка в столиці Македонії Скоп'є залишається досить напруженою у зв'язку з найбільшими за багато років вуличними виступами. Багатотисячний натовп оточив будинок македонського парламенту, де проходили переговори про припинення вогню. Демонстранти протестували проти поступливості уряду стосовно албанських терористів. Гнів македонців спричинений тим, що напередодні за угодою про перемир'я, ініційованою ЄС, майже п'ятсот албанських бойовиків зі зброєю без перешкод залишили свої позиції у селі Арачиново. Демонстранти вимагали відставки президента Бориса Трайковського і продовження бойових дій. Кілька осіб прорвалися всередину парламенту і почали стріляти в повітря. Албанські та македонські лідери, а серед них і президент Македонії, терміново залишили будинок через запасний вихід. Унаслідок сутичок постраждало кілька поліцейських та іноземних журналістів, які перебували в натовпі.

Чи то закрито, чи то ні

Скандальне рішення російської влади закрити повітряний простір РФ для грузинських авіакомпаній за своєю ефективністю поступово стає в один ряд із запровадженням візового режиму між двома країнами. Так само, як півроку тому демарш Росії, яка скасувала безвізовий режим перетину кордону між двома країнами, ні до чого не привів, окрім загострення відносин, так і це рішення стало для грузинів частиною пропагандистської гри.

Річ у тім, що для грузинських літаків російське небо залишається відкритим. Як заявив заступник начальника Адміністрації цивільної авіації Грузії Джемал Кахіані, жодного офіційного повідомлення про початок переговорів за спірними питаннями від Державної служби цивільної авіації РФ грузинська сторона не отримувала, грузинські літаки як здійснювали рейси в російські аеропорти, так і здійснюють. Російський «Аерофлот» і грузинська «Айрзена», що виконали вимоги грузинської сторони щодо зменшення обсягів перевезень авіакомпаній, без перешкод здійснюють рейси за маршрутом Тбілісі—Москва—Тбілісі. «Айрзена» виконує також щотижневий рейс Тбілісі—Санкт-Петербург, який на паритетних засадах з російського боку здійснює авіакомпанія «Внуковські авіалінії». «Грузинські авіалінії» в односторонньому порядку літають за маршрутом Тбілісі—Сочі—Тбілісі. Саме у цих вимогах і суть конфлікту. Вони прості: дотримуватися більш-менш єдиної тарифної політики, зменшити число посадкових місць і здійснювати польоти на паритетних засадах. Запроваджені в односторонньому порядку з 15 червня грузинською Адміністрацією цивільної авіації для забезпечення виконання паритетних польотів, саме вони спричинили рішення російської Державної служби цивільної авіації щодо закриття повітряного простору РФ для польотів грузинських авіакомпаній. Щоправда, нині з'ясовано, що Державна служба цивільної авіації (ДСЦА) міністерства транспорту РФ лише 18 червня уточнила, що з 15 червня повітряний простір Росії для всіх авіакомпаній Грузії було закрито не повністю, а лише для польотів до європейських країн.

У Тбілісі висловлюють нерозуміння, чому ДСЦА так переживає через заборону на польоти до Грузії літаків російської авіакомпанії «Авіаекспрескруїз», яка не виконує пункти міждержавної угоди. Мало того, що, використовуючи демпінгові ціни, «Авіаекспрескруїз» «відбивав пасажирів» у... «Аерофлоту», він ще й дешево пропонує своїм пасажирам російські візи.

До речі, водночас з'ясувалося, що жодних боргів за аеронавігаційне обслуговування на території РФ діючі авіакомпанії Грузії не мають. Отож російська сторона і з цієї причини не має права закривати для них свій повітряний простір, сказав Джемал Кахіані. Ті 3,7 мільйона доларів, про які веде мову російська сторона, нагромадилися, за його словами, за багато років від цілої низки вже не існуючих грузинських авіакомпаній. Окрім того, сказав Джемал Кахіані, російські авіакомпанії також мають борги за аеронавігаційне обслуговування на території Грузії, однак це не стало приводом для заборони польотів їхніх авіалайнерів до Грузії.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Ювілей Компартії

1 липня Комуністичній партії Китаю виповнюється рівно 80 років. Народження КПК започаткувало нову еру в історії Китаю. Під її проводом китайський народ став повноправним господарем у створеній ним Китайській Народній Республіці.

І надалі Комуністична партія вчила свій народ, спираючися тільки на власні сили, виживати у суворій боротьбі; під її керівництвом у масштабі країни було розгорнуто соціалістичне будівництво, що дало змогу злиденному і виснаженому старому Китаю поступово перетворитися на державу, яка вже досягла перших успіхів на шляху розвитку та могутності — на новий Китай. Для Комуністичної партії Китаю це були 80 років пошуку правди, коли було прокладено шляхи національного відродження і в спільній з китайським народом нелегкій боротьбі досягнуто блискучих успіхів. Це були 80 років прагнення їти в ногу з епохою, зусиль у боротьбі за мир у всьому світі та активної участі у справі поступу людського співтовариства.

У Комуністичної партії Китаю, яка об'єднує в своїх лавах понад 64 мільйони комуністів і є керівною і спрямовуючою політичною силою для держави з населенням в 1 мільярд 300 мільйонів громадян, є непорушна переконаність і достатні можливості для того, щоб привести китайський народ до виконання найважливіших завдань з національного відродження, всебічного зміцнення могутності країни та піднесення добробуту народу.

З боку КПК величезна увага приділяється роботі з розвитку зовнішніх зв'язків, яка від самого початку є важливою складовою діяльності всього дипломатичного корпусу країни, що відігравало й продовжує відігравати значну роль у справі посилення взаєморозуміння, всебічного обміну та співпраці Китаю з країнами світової спільноти, а також підтримання миру і стабільності в усьому світі та в окремих регіонах. За останні 20 з лишком років КПК виявляє особливу активність у встановленні та розвитку міжпартійних відносин співробітництва на принципово новому рівні з політичними партіями будь-яких країн, які зацікавлені в цьому. Це дало змогу сформувати всебічну багаторівневу, широкомасштабну і багатоплановну структуру міжпартійних зв'язків, де суб'єктами багатосторонніх відносин виступають і правлячі політичні партії деяких країн та партії, які беруть участь у державному управлінні, і деякі потужні опозиційні партії. На кінець минулого року КПК на різних рівнях підтримувала відносини приблизно з 400 політичними партіями і групами в більш як 140 країнах і регіонах світу. Комуністична партія Китаю має намір і в подальшому, твердо дотримуючися міжпартійних принципів незалежності та самостійності, цілковитого рівноправ'я, взаємоповаги та взаємного невтручання у внутрішні справи, здійснювати міжпарламентський обмін і розвивати співпрацю з метою поглибленого вивчення досвіду партійного будівництва та міждержавного співробітництва, робити вагомий внесок у справу партійного будівництва, розвитку країни, зміцнення відносин дружби і співробітництва Китаю з іншими державами, а також у справу мирного розвитку і прогресу людства.

За матеріалами Посольства КНР в Україні.

Хроніка. Факти. Події

■ Тетово

Бойовики залишаються на території

Усупереч досягнутим раніше домовленостям албанські терористи залишаться на території Македонії. Увечері в понеділок біля македонського міста Тетово почалася перестрілка між ними і силами безпеки.

■ Гаага

Ні — релігійній нетерпимості

Представники більш як 40 держав на зустрічі в Гаазі обговорили проблему релігійної нетерпимості в Європі. ЄС указав на наявність у багатьох країнах законодавств, що обмежують свободу совісті.

■ Джакарта

Усі на боротьбу з відмиванням!

В Індонезії прийнято постанову про боротьбу з відмиванням грошей. Це викликано недавнім внесенням цієї країни до чорного списку держав, які сприяють відмиванню грошей.

■ Ліма

Владимиро Леніна заарештовано

Владимиро Ленін Монтесінос, колишній глава таємної поліції Перу, постане перед судом країни за обвинуваченням у численних злочинах, скоєних у період правління президента Фухіморі.

■ Сеул

Прикордонний інцидент

Північнокорейська рибальська шхуна заплила в південнокорейські територіальні води і перебувала там майже три години. Після низки попереджень прикордонники відкрили вогонь, у результаті чого судно повернулося в КНДР. За період з 2000 року це перший прикордонний інцидент між двома державами.

■ Белград

У трибуналу з'явився шанс

Міністр юстиції Югославії Момчило Грубач передав до Белградського окружного суду запит Міжнародного трибуналу про видачу колишнього президента країни Слободана Мілошевича. Згідно з постановою, затвердженою парламентом у суботу, суд упродовж трьох днів зобов'язаний сповістити міністра юстиції про свою реакцію на запит.

■ Нью-Йорк

Мобілка поза законом

Штат Нью-Йорк став першим в Америці, де заборонено користуватися мобільним телефоном під час водіння. За порушення належить штраф у сто доларів.

■ Пекін

Тайфун «Чебі» безпощадний

Основний удар стихії припав на китайське портове місто Фучжоу. Там 79 осіб загинуло і 87 вважаються пропалими безвісти. Крім того, багато мешканців міста залишилися без притулку.

■ Вашингтон

Згодні на олімпійський Пекін

США вирішили не заважати Пекіну домагатися права на проведення літніх Олімпійських ігор 2008 року. Рішення прийнято попри тиск у конгресі з боку республіканців, незадоволених ситуацією з правами людини в Китаї. Конкуренти Пекіна — Париж, Осака і Торонто.

Із Шароном двічі, а з Арафатом жодного разу

Джордж Мітчелл, який очолює міжнародну комісію з палестино-ізраїльського врегулювання, заявив, що президент Буш має запросити Ясіра Арафата до Вашингтона. Пропозиція пролунала напередодні візиту в Сполучені Штати ізраїльського прем'єра Арієля Шарона, з котрим американський лідер зустрічається вже вдруге.

За повідомленням кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО

Акціонерне товариство "Західно - Український Комерційний Банк" повідомляє про скликання 17 серпня 2001 року позачергових загальних зборів акціонерів банку.

Збори скликаються Правлінням згідно з рішенням Спостережної Ради банку.

Збори заплановано провести в приміщенні конференц-залу готелю "Супутник" за адресою: м. Львів, вул. Княгині Ольги, 116.

Проект порядку денного:

1. Про збільшення статутного фонду та внесення змін і доповнень до статуту банку.
2. Про оголошення п'ятнадцятої емісії акцій банку.

Початок зборів - о 17 годині; початок реєстрації - о 16 годині.

Для участі в зборах акціонерам банку необхідно мати:

- виписку з рахунку в цінних паперах, видану зберігачем, сертифікованим Державною комісією України з цінних паперів та фондового ринку;
- документ, що посвідчує особу акціонера чи його представника;
- доручення на право участі в зборах (для представників юридичних або фізичних осіб - акціонерів банку).

Додаткова інформація з питань, розгляд яких заплановано на позачергових зборах акціонерів:

- мотиви збільшення статутного фонду - залучення додаткових фінансових ресурсів до капіталу банку;
- спосіб збільшення статутного фонду - шляхом випуску нових акцій банку п'ятнадцятої емісії;
- заплановане збільшення статутного фонду - на 34 230 860,84 грн.;
- проект змін і доповнень до першого абзазу п.4.1. статуту банку - "Статутний фонд банку складає 109 317 530,00 гривень, який поділений на 10 931 753 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 (одна) копійка кожна.";
- заплановано додатково випустити 3 423 086 084 штук простих іменних акцій п'ятнадцятої емісії у бездокументарній формі;
- запланована дата початку підписки та повної оплати акцій акціонерами банку - із 9 жовтня по 23 жовтня (включно) 2001 р. пропорційно їх частці у статутному фонді банку на 17 серпня 2001 р.;
- запланована дата початку підписки та повної оплати акцій іншими інвесторами, а також акціонерами банку в кількості, що перевищує кількість акцій згідно переважного права - із 24 жовтня по 25 жовтня (включно) 2001 р.;
- акціонери банку мають переважне право на придбання акцій банку п'ятнадцятої емісії;
- запланована дата закінчення підписки та повної оплати акцій - 25 жовтня 2001 р.;
- збитків акціонерів банку від збільшення статутного фонду не передбачається.

Ознайомитися з додатковою інформацією з інших питань, розгляд яких заплановано на зборах акціонерів, можна в приміщенні банку за адресою: м.Львів, вул.Академіка Сахарова, 78 з 9-ої до 17-ої години кожного робочого дня.

Тел. для довідок: (0322) 972312.

Правління банку.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № Б 24/175/01 від 05.06.2001 р. про банкрутство ЗАТ «РБУ-5»м. Дніпропетровськ. Розпорядник майна Рябчий С. В. (ліцензія 000052), р/р 26005100102001 в обласній дирекції АКБ «УСБ» м. Дніпропетровськ, МФО 305017, код ЗКПО 03330040, 49034, м. Дніпропетровськ, вул. Белостоцького, 126.

Доповнення до порядку денного зборів акціонерів **ВАТ «Зарожанський цукровий завод»**, які відбудуться 06 липня 2001 р. Чернівецької обл. м. Новоселиця, вул. Косіора, 9 доповнити питання 2 порядку денного словами:

«Вибори голови Правління»

доповнити порядок денний зборів 5 питанням:

«Передача реєстру та затвердження умов договору з Реєстратором».

Закрытое акционерное общество «Донецкая пищевкусовая фабрика»

Сообщает о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 21 августа 2001 г. в 14.00 по адресу: Украина, 83016, г. Донецк, ул. Кирова, 50А.

Повестка дня:

1. Отчет Правления о результатах финансирования хозяйственной деятельности за 2000 финансовый год и 1 полугодие 2001 г.
2. Отчет Ревизионной комиссии.
3. Отчет Наблюдательного совета.
4. О ликвидации ЗАО «Донецкая пищевкусовая фабрика».
5. Назначение ликвидационной комиссии и ее председателя.

Регистрация акционеров начинается с 12.00 21 августа 2001 г.

Правление ЗАО

Арбітражний суд Автономної Республіки Крим, м. Сімферополь, вул. К. Маркса,18, ухвалою від 29.05.2001 р. по справі № 2-16/4628-2001 визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Торговий Дім «Ориза» АР Крим, Красноперекопський р-н, с. Почесне, вул. Приозерна,1, р/р 26004000651980, в Красноперекопській філії АО «Індексбанк», МФО 384403, код ЄДРПОУ 30863331, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Голову ліквідаційної комісії Бухтіярова Юрія Миколайовича, місцезнаходження: м. Київ, вул. Ш. Руставелі,20-в, тел.: (044) 220-42-75;

Кредиторам та можливим санаторам ООО «Торговий дім «Ориза» необхідно у місячний строк з дня опублікування оголошення звернутись із заявою до суду.

---

16 августа 2001 года в 10.00 в актовом зале по адресу: г. Донецк-117, ул. Бахметьева,24 состоится внеочередное общее собрание акционеров **АОЗТ «Золотое руно».**

Повестка дня:

1. О внесении изменений в учредительные документы.
2. О реорганизации предприятия.

Регистрация акционеров будет проводиться с 8.00 до 9.00 в отделе ценных бумаг.

При себе иметь документ удостоверяющий личность.

С документами по повестке дня можно ознакомиться в фойе актовогоо зала на 3-м этаже. За справками обращаться по тел. 77-16-82.

Правление АОЗТ «Золотое руно»

Акціонери ВАТ «Чернігівський торговий центр «Дружба»

повідомляють, що загальні збори акціонерів відбудуться 11 серпня 2001 року о 10.00 за адресою: м. Чернігів, вул. Леніна,49.

Порядок денний:

1. Звіт голови Ради акціонерного товариства про результати роботи за 1999 — 2000 роки.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність ВАТ за 1999 — 2000 роки.
3. Обговорення підсумків роботи Ради акціонерного товариства і ревізійної комісії.
4. Затвердження основних напрямів діяльності і плану роботи на 2001 — 2002 роки.
5. Вибори Ради акціонерного товариства та голови.
6. Вибори ревізійної комісії та голови.
7. Різне.

Реєстрація учасників зборів з 8 години, за місцем проведення. Для реєстрації акціонери повинні мати з собою документ, що посвідчує особу, довірені особи —паспорт та доручення.

Довідки за телефонами: 95-34-93, 3-53-46, 2-56-41.

Робоча група акціонерів ВАТ «Чернігівський торговий центр «Дружба».

Арбітражний суд Вінницької області (21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе,7) порушив справу № 770/5-517 про банкрутство ВАТ «Птахофабрика «Степанівська», поштова адреса: с. Степанівка, Вінницького району, Вінницької області, р/р 26005200132002 в АПБ «Україна» м. Вінниця, МФО 302441, код ЄДРПОУ 05477103.

Розпорядником майна призначено Плахотна В. І., ліцензія № 026 від 17.08.2000 р.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Закрите акціонерне товариство «Інтерінвест» повідомляє, що 14 серпня 2001 року об 11.00 відбудуться загальні збори акціонерів за адресою: м. Київ, вул. Велика Васильківська,74, офіс 406. Реєстрація акціонерів розпочнеться о 10.30. Учасникам зборів при собі мати паспорт, а представникам —доручення.

Порядок денний:

1. Збільшення статутного фонду на 15000000 (п'ятнадцять мільйонів гривень) з метою забезпечення господарської діяльності ЗАТ «Інтерінвест», внесення змін до ст.4, ст.5 п.5.1., п.5.2. та ст.15 Статуту та до Преамбули, ст.2 п.2.1.

Установчого договору про створення та діяльність ЗАТ «Інтерінвест» та додаткового випуску іменних акцій у документарній формі номінального вартістю 100 гривень у кількості 150000 штук на загальну вартість 15000000 (п'ятнадцять мільйонів гривень). Датою початку підписки на акції, що випускаються з 15 серпня 2001 року. Датою закінчення підписки на акції, що випускаються є 18 серпня 2001 року.

2. Питання про прийняття нових учасників.
3. Питання щодо діяльності ЗАТ «Інтерінвест».

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) по справі № Б24/14-01 згідно постанови від 29.05.2001 р. визнав банкрутом відкрите акціонерне товариство «Корпорація молочних продуктів «Дніпро», 49044, м. Дніпропетровськ, вул. Благоєва,31, код ЗКПО 05496023 і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чикильдіна Олександра Миколайовича, ліцензія №000014 від 28.12.1999 р. (49008, м. Дніпропетровськ, пр. Токарний, 55, тел. (0562) 42-68-43. Р/р ліквідатора 26008345473001 в ОПЕРО ДД АК АПБ «Україна», МФО 305103.

Арбітражним судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) по справі № Б 24/87/01 від 08.06.2001 р. ВАТ «Металургсервіс» (53201, Дніпропетровська обл., м. Нікополь, пр. Трубників, буд. 56 а, р/рахунок 2600030175018 в Нікопольському відділенні АК «Промінвестбанк», МФО 305534 код ЄДРПОУ 00192040) визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Міхайліді Павла Миколайовича, ліцензія арбітражного керуючого № 000151 (50000, м. Кривий Ріг, вул. К. Лібкнехта, буд.7, тел./факс (0564-28-39-61).

ППВКФ «Троянда» оголошує про зміну Організаційно правової форми (перереєстрацію) **в ТОВ «Троянда».**

В связи с допущенной неточностью в объявление, опубликованном в газете Голос Украины № 191 от 19.10.2000 г., внести следующие изменения:

— дело 12187/7-74 Акционерное общество «Юрконсалтинг», код 24474487, юридический адрес: ул.2-й Пятилетки, 1а, кв.4, р/с 26006199591001 в ХФ КБ «Приватбанк»;

— дело № 12174/7-74 Частная фирма «Меркурий», код 25465220, юридический адрес: г. Харьков, ул. Рыбалко,49в, кв.102, р/с 26001301852 в Залютинском безбалансовом отд. «Основянского» ХОДАК «Укрсоцбанка».

Товариство з обмеженою відповідальністю **«КОМПАРЕКС Інформаційні системи Т.О.В.»** (Ідентифікаційний код 21665583) повідомляє про припинення своєї діяльності у зв'язку з добровільною ліквідацією. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 01042, м. Київ, вул. П. Лумумби, 4-Б.

Акціонерно-комерційний РЕАЛ БАНК

повідомляє, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 11 серпня 2001 року об 11-й годині за адресою: м. Київ, вул. Турівська,13.

Реєстрація акціонерів (або представників) проводиться з 10.00 до 10.45 за місцем проведення зборів.

Для участі у зборах при собі необхідно мати:

- документ, що посвідчує особу;
- документ, що посвідчує право власності на акції;
- довіреність на представника.

Порядок денний:

1. Визначення Статусу та категорії АК РЕАЛ БАНКу згідно зі статтями 4 і 31 Закону України «Про банки і банківську діяльність».
2. Затвердження Положення про ревізійну комісію АК РЕАЛ БАНКу.
3. Внесення змін до складу ревізійної комісії АК РЕАЛ БАНКу.

Довідки за телефонами: (0572) 30-74-33, 14-20-81.

Рада АК РЕАЛ БАНКу **Правління АК РЕАЛ БАНКу**

Арбітражним судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна,4) порушено справу про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційної фірми «Інтертранс» (юридична адреса: м. Запоріжжя, вул. Красногвардійська,48; р/р 26000202082001 в ЗРУ КБ «Приватбанк» м. Запоріжжя, МФО 313399). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються арбітражним судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Розпорядником майна призначено Серебрякова Олександра Володимировича, ліцензія № 000202 (м. Запоріжжя, вул. Свердлова,30/313, тел.64-57-93).

До відома громадськості

ТОВ «Укртехпостач» 03057, Україна, м. Київ, вул. Довженка, 18, т/ф (044) 455-65-00 подало до Національної Комісії Регулювання Електроенергетики заяву щодо переоформлення ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

Постановою арбітражного суду Хмельницької області від 18 червня 2001 р. по справі № 4/6-Б відкрите акціонерне товариство «Кам'янець-Подільський цукровий завод» (32300, м. Кам'янець-Подільський, вул. Ценського, 1, код ЄДРПОУ 00373385) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор — арбітражний керуючий Шабага Ю. Л. (ліцензія Мінекономіки № 068).

АТЗТ «Торговий дім «Альфа»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 16 серпня 2001 р. о 15 годині за адресою: м. Миколаїв, вул. Радянська,13 в приміщенні адміністрації Торгового Дому «Альфа».

Порядок денний:

1. Затвердження змін до Статуту і нової редакції Статуту відповідно до Закону про господарські товариства.
2. Вибори правління та ревізійної комісії.

ООО «НПП «Агромашсервис»

г. Днепропетровск, ОКПО 23650901, объявляет о своей ликвидации.

Повідомляємо, що Загальними зборами акціонерів Акціонерного банку «Євроцентр» (протокол № 1-2001 від 30 квітня 2001 року) прийнято рішення про зміну власної назви банку та перейменування його на відкрите акціонерне товариство «Банк Універсальний».

ВАТ «Банк Універсальний» виступає правонаступником АБ «Євроцентр» щодо усіх прав та зобов'язань останнього.

Юридична та поштова адреса, номери телексу та телексні ключі, номери факсів та телефонів залишаються без змін.

Телефон для довідок: (0352) 22-31-70.

Правління ВАТ «Банк Універсальний».

Закрите акціонерне товариство «Сантехмонтаж-60» повідомляє, що загальні збори акціонерів будуть проведені 10.08.01 р. о 14.00 за адресою: м. Харків, вул. Котлова,183. Реєстрація акціонерів з 10.00 до 13.30.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 рік.
2. Затвердження висновку ревізійної комісії.
3. Затвердження річного балансу за 2000 рік.
4. Внесення змін і доповнень до статуту товариства.
5. Призначення голови правління.
6. Відкликання членів правління.
7. Обрання членів правління.
8. Відкликання членів спостережної ради.
9. Обрання членів спостережної ради.
10. Відкликання членів ревізійної комісії.
11. Обрання членів ревізійної комісії.
12. Затвердження внутрішніх нормативних актів.
13. Ліквідація Сумського дочірнього підприємства № 507.
14. Ліквідація Сумського дочірнього підприємства «ШАГ».
15. Ліквідація Шосткінського дочірнього підприємства № 509.

Для ознайомлення з документами, пов'язаними з порядком денним, внесення пропозицій з питань порядку денного звертатися до правління ЗАТ «Сантехмонтаж-60», тел.12-86-18.

Охота

Нинішньої осені на календарі футбольного клубу «Динамо» — знаменна дата. Рівно сорок років тому, в 1961-му, київські динамівці вперше виграли золоті медалі і стали чемпіонами Радянського Союзу. Ця подія для мільйонів українських уболівальників, і не тільки уболівальників, була сильнішою, ніж бальзам на їхні спраглі серця. Вперше розчарована Москва із заздрістю дивилася вбік Києва. «Золотий гол» у фінальному поєдинку з московським «Торпедо» забив тоді Василь ТУРЯНЧИК.

Знайомство з Василем Турянчиком мало свою драматургію. Років надцять тому напередодні чергового чемпіонату світу з футболу, що проходив в Італії, «Укркінохроніка» працювала над документальними фільмами з футбольної тематики, які передбачалося демонструвати на світовому футбольному форумі. Для цієї події готували міжнародну кінопрограму.

Наша знімальна група зупинилася на Василеві Турянчику. Стало відомо, що колишній прославлений футболіст ще й відчайдушний мисливець. Для кінематографа краще не придумати. Василь Турянчик на той час уже залишив великий футбол, перебрався до рідного Мукачевого і тренував тамтешніх школярів.

До місця полювання в Міжгірському районі добиралися на газику. Команду Василя Турянчика з трьох осіб та Василевого Барса — пухнастої сибірської лайки з хвостом-бубликом — зустріли місцеві мисливці і, узгодивши план дій, рушили в гори. Сніг випав по пояс. Йти по такому снігу у горах, зарослих лісом, дуже важко. Через півгодини чуби мокрі.

Нарешті лунає команда: тут. Тихо. Не писнуть ні синиця, ні снігур, не стукне дятел, не застрекоче сорока. Між зарослими гірськими вершинами — провалля, засипані снігом. Інколи щось зашурхотить — це гілля не витримує снігу, і він обсипається.

Раптом серед цієї запаморочливої тиші десь далеко загавкав собака. Посеред німого безголосся цей гавкіт, як дзвінок, то наближався, то віддалявся.

Барс не нападав, не гарчав, він наче сповіщав збудженим голосом: є!

— Підняв! — заблищали очі у Турянчика. — Підняв!

І справді. Через якусь мить знизу по дну провалля, прокладаючи борозну в снігу, вибіг величезний вепр. Вожак. За ним — стадо диких свиней, яке підганяв позаду дзвінкоголосий Барс. Пролунав постріл.

Полювальники, оточивши кабана, зачудовано охали, заміряли ікла — майже 30 сантиметрів.

Василеві Турянчику одягли на голову шапку, прикрашену двома пір'їнами — так тамтешні мисливці обирають свого отамана. Ним ставав той, хто вполював найбільше здобичі.

***

Той, хто знав Василя Турянчика замолоду, нині також упізнав би його ще здалеку. Посеред поля на ужгородському стадіоні кремезний чоловік, спостерігаючи за тренуванням спортсменів, ні хвилини не стояв на місці. Його ноги, голова, плечі — все тіло грало у футбол. Це був начальник футбольного клубу «Закарпаття» Василь Турянчик.

Дивлюсь на пана Василя і бачу, що Турянчик який був, такий і залишився. Невгамовний.

Привіталися, обнялися.

— Де там, чоловіче... Роки беруть своє...

Посідали на лавці. Пригадалося: в Чинадієвому Мукачівського району в родині Турянчиків Василь народився третім хлопчиком. Від старшого брата Василько молодший аж на чотирнадцять років. Тож коли прийшов час юнакові йти в армію, його татусь і мамуся вже були людьми похилого віку. Це зіграло у Василевій долі неабияку роль.

Армійські футбольні «селекціонери» швидко звернули увагу на Василя, і солдат Турянчик в армії більше грав у футбол, ніж ходив у строю.

— Вашу історію з демобілізацією цензори тоді з кіно вирізали...

Василь Юркович сміється:

— Такі часи були...

— Маршал Гречко тоді ще не був міністром оборони?

— А, певно, ні... Маршал Гречко, коли я демобілізувався, був Головнокомандувачем сухопутних військ Радянського Союзу. Мені сказали: тобі наказано залишатися у ЦСКА. Я любив цю команду, любив футбол, але дуже хотів додому. Перед демобілізацією мені присвоїли військове звання лейтенанта. Начальник команди ЦСКА, полковник, сказав: тепер у тебе немає вибору. Заберемо в армію як резервіста, коли схочемо. А я у відповідь одне: батьки старенькі, додому кличуть...

Поселили мене в готелі «Москва», в номері «люкс». Три дні я милуюся Кремлем, до якого рукою подати, і три дні повторюю одне й те саме: старенькі батьки просять їхати додому...

Я так хотів додому, до своїх гір, своїх Карпат, своєї рідні, що передати не можу.

Нарешті запросили мене до маршала Гречка. Маршал сидів за столом з двома генералами. Він вислухав мене і каже:

— Дамо тобі в Москві квартиру, забереш батьків і будете тут жити...

Я відповів маршалу святу правду, так, як я її розумів:

— Вони в Москві не виживуть, скоро й повмирають...

Розмова тривала з півгодини. Що мені не казали, я у відповідь, як та пластинка, яку заїло на одному місці: старенькі просять, щоб їхав додому.

Маршал не витримав і скипів:

— Демобілізувати за 24 години. Щоб духу його в Москві не було. Але хай лишень з'явиться на футбольному полі...

— Я не думаю, що маршал був недоброю людиною, і хотів мені помститися. Але коли старший тренер «Динамо» В'ячеслав Ошенков через рік запросив мене до київського «Динамо» разом з Йожефом Сабо, я тренеру про цю біду розказав, на що він відповів:

— Ми армію перехитруємо, міліції теж лейтенанти потрібні.

— Турянчик до генерала дослужився?

— Капітан запасу, прошу пана.

У команді Ошенкова я грав центральним нападаючим, а коли «Динамо» прийняв Соловйов, він спитав мене:

— Ким хочеш бути?

— Півзахисником, — відповів я.

Того року ми стали срібними призерами. Переможний гол у Ростові на Дону з тамтешнім СКА забив тоді Валерій Лобановський. А у 1961 році динамівці виграли золоті медалі і стали чемпіонами Радянського Союзу.

— Старші вболівальники ще й досі бачать уві сні той незабутній поєдинок з московським «Торпедо» і неймовірний гол Василя Турянчика в падінні через себе, який приніс команді золоті медалі.

— Було таке, — всміхається пан Василь. — На одному з урядових концертів у Москві популярні народні артисти Миров і Новицький, пригадую, на горе московським уболівальникам заспівали таку частівку:

«Все украинцы нам дали
Много хлеба, много стали
И медали золотые
У «Торпедо» отобрали».

Зал їм аплодував, не шкодуючи долонь.

— Динамівці готуються до цього свята?

— Певно, готуються. Маю надію, що й своєму колишньому капітанові за столом місце знайдеться. А якщо серйозно, то для нас, перших чемпіонів, та й для всього українського футболу 1961 рік — незабутня дата.

— Для закарпатських футболістів такою датою може стати 2001 рік. Чи не так, пане Василю?

— Дай Боже... Але про це краще розповість старший тренер команди Юрій Калитвинцев.

— Поки підійде Юрій, розкажіть ще трохи, як жилося ці роки...

— Е, чоловіче, багато розказувати та мало слухати... Казали, що футболісти багаті люди, їм великі гроші платять. А що нам платили? Копійки... Пам'ятаю, які важкі матчі ми провели у Південній Америці. А нам за кожну гру платили по 70 доларів. Прибиральниці в готелях одержували по 700...

— Чув, пане Василю, що хотіли й себе у бізнесі спробувати?

У відповідь великий футболіст висловив усе своє обурення, на яке він був здатний. Виявляється, пан Турянчик взяв в оренду приміщення, у банку — кредит і відкрив у Мукачевому кафе «Катерина». Але різними перевірками, штрафами розорили його.

— Хлопці ваші де тепер?

— Старший, Роман, закінчив львівську комерційну академію, менший, Юрко, — також, а подалися до Угорщини. Гроші заробляти, треба ж кредит гасити...

— Великий борг?

— Три тисячі доларів...

— Пенсію отримуєте?

— Сто гривень з копійками. Я за нею не ходжу. Катерина одержує.

Чотириразовий чемпіон Радянського Союзу, заслужений майстер спорту, центральний захисник і капітан київського «Динамо» повісив бутси на цвях у 1970 році.

Фільм, який мав рекордні теле- і кінопрокат та визнання, автори тоді назвали «Охота» і довго доводили редакторам, що це не русизм. Що як нападе на людину охота до футболу, до космосу, до чарки, до грошей, до жінки, нічим не перебореш. Одне слово, охота гірше неволі.

Анатолій КАРАСЬ.

На знімках: Василько — майбутній чемпіон; кадр із фільму «Охота», кінооператор Володимир Піка.

Футбол

■ ***Футболу Закарпаття — 100 років***

Там, де гори й полонини...

Футбол в Україні — більш ніж гра. Він — усепоглинаюча народна пристрасть. «Король спорту» володіє дивовижним даром і вражаючою силою: він згуртовує й консолідує людей. Для сотень тисяч закарпатців, що мешкають у краї, котрий упродовж десятиліть був кузнею спортсменів елітних клубів не лише України, а й усенького Союзу, футбол — то група крові.

25 червня футбольна громадськість України відзначила 100-річчя футболу Закарпаття. У ці справді святкові для палких прихильників цієї гри дні доречно здійснити невеличку подорож в її історію.

Започаткована вона 1901 року, коли закарпатські футболісти зіграли свій перший матч. Попередні покоління дивували своїми успіхами угорців і чехів, словаків і румунів. Своє вагоме слово сказали вони і в перші повоєнні роки, у час становлення футболу українського.

У чемпіонаті СРСР 1946 року динамівці Києва посіли останнє місце. На той час у зруйнованій війною столиці не було й не могло бути молодої футбольної порослі. Згадаймо лише трагічну історію гравців «воєнного» київського «Динамо»...

Восени 1947 року до Києва прийшло двоє, а через рік — ще вісім новачків із Закарпаття: Михайло Коман, Михайло Михалина, Ернест Юст, Василь Годничак, Тиберій Попович, Дезидерій Товт, Золтан Сенгетовський, Георгій Лавер. За їхньої участі в Києві почала відроджуватися класна футбольна команда. Талановиті закарпатці зробили солідний внесок у яскраві перемоги київського «Динамо» і на всесоюзній, і на європейській футбольних аренах. Серед них і такі зірки, як Андрій Гаваші, Василь Турянчик, Йожеф Сабо, Іван Диковець, Федір Медвідь, Стефан Решко, Іван Яремчук, Василь Рац та інші.

Без перебільшення: жоден футбольний край України не надав такої допомоги київському «Динамо» і за кількістю, і за природним обдаруванням та професійністю гравців, як Закарпаття. Тому нинішнє покоління динамівців на знак шани й подяки області в 1997 році започаткувало традиційний турнір «Кубок вдячності Закарпаттю». Нині Київ, мовби у сплату боргу, всіляко підтримує закарпатський футбол. Днями ФК «Закарпаття» увійшов до вищої ліги. Чимала заслуга в цьому групи динамівських вихованців на чолі з такими яскравими особистостями, як Юрій Калитвинцев, Василь Турянчик і Сергій Шматоваленко. І це лише невеличка частина данини і перший крок до створення у Закарпатті висококласної команди. Що стане можливо за підтримки величезної армії пристрасних і неповторних у своїх емоціях закарпатських уболівальників, реальної опіки футболу керівників області, таланту тренерів і гравців.

З нагоди 100-річчя закарпатського футболу і виходу ФК «Закарпаття» до вищої ліги в Ужгороді відбулося велике й яскраве спортивно-культурне свято.

Розпочалося воно зустріччю в обласній державній адміністрації. Відкриваючи її, перший керівник області Геннадій Москаль щиро привітав винуватців торжества й численних гостей з цією знаковою датою. Президент федерації футболу України Григорій Суркіс, приєднуючися до віншувань, зачитав привітання Президента України Леоніда Кучми з нагоди двох подій. Яскравий воротар київського «Динамо», а нині голова Закарпатської федерації футболу Андрій Гаваші в своєму слові-вітанні перегорнув найяскравіші сторінки історії команди, своїми спогадами й добрими зичаннями поділилися ветерани Георгій Лавер, заслужений майстер спорту зірка світового футболу Йожеф Сабо, який назвав Закарпаття «найфутбольнішою областю України». І хоч за яку команду виступали б закарпатці, серцем вони завжди з рідним краєм. І зроблять усе, аби відродити його славу як кузні футболу. Бо він не просто гра. Йожеф Сабо висловив вдячність народним депутатам від Закарпаття першому заступникові Голови Верховної Ради України Віктору Медведчуку та Григорію Суркісу —президенту Федерації футболу України. Від керівництва Угорської федерації футболу виступив Золтан Мадяр. До речі, уродженець Закарпаття. Він наголошував на великій об'єднавчій місії футболу й повновах, що нинішнього року й угорський футбол відзначає своє 100-річчя.

Головний тренер ФК «Закарпаття» Юрій Калитвинцев у своєму доброзичливо-гумористичному виступі зазначив, що Закарпаття — край гостинний, але закарпатці особливою гостинністю на футбольному полі не відзначаються. Він мав на увазі й футбольний матч першої ліги чемпіонату України між ФК «Закарпаття» та «Динамо-2» (Київ), що розпочався буквально за кілька годин на ужгородському стадіоні «Авангард» і завершився внічию — 4:4.

Відтак Геннадій Москаль та заступник голови обласної ради Ернест Нусер вручили ветеранам футболу Почесні грамоти облдержадміністрації та обласної ради.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Ужгород.

Турянчик який був, такий і залишився

Штурвал — на себе і...

Пам'ять

Ілля Коперчук був сьомою дитиною у дружній, працьовитій сім'ї Івана Дем'яновича та Онисії Митрофанівни.
Любов до авіації привела 14-річного хлопчика до Запорізького аероклубу. У 1936 році в 1-й військовій школі льотчиків-випробувачів ім. М'ясникова успішно освоїв новий винищувач І-16. Після закінчення школи військових льотчиків у Севастополі лейтенант І. Коперчук направляється для подальшого проходження служби в Городовську винищувальну бригаду ППО Ленінграда. У 1940-му Іллю Івановича переводять до щойно сформованого 148-го винищувального авіаполку, який базується в Лібаві. У цей час частішають порушення повітряного кордону з боку фашистської Німеччини. Але інструкції суворо забороняли відкривати вогонь по порушниках з першої атаки. А з другого заходу наздогнати їх було неможливо — вони тікали в бік Норвегії. І наші льотчики, захопившись погонею, нерідко гинули в морі через нестачу пального.

Небо 41-го

— Вночі 22 червня я зі своєю ланкою підстеригав порушників повітряного кордону, — розповідає Ілля Іванович. — Ще не стих скандал після того, як ми проігнорували існуючі інструкції, і, відкривши вогонь по порушниках з першої атаки, «завалили» два гітлерівські літаки в Балтійському морі. Справа ледь не дійшла до трибуналу.

Несподівано о 3 годині 15 хвилин передсвітанкову тишу розірвали артилерійські залпи.

Особовий склад — біля літаків. Віддаю наказ на виліт.

У повітрі противника не зустріли, повернулися.

На аеродромі нас чекав комдив, який отримав наказ готуватися до бойового вильоту.

Зі сходом сонця понад сто гітлерівських бомбардувальників йшли під прикриттям винищувачів. Вони почали бомбити наш аеродром, місто, крейсер «Кіров», що стояв на рейді. Готові до вильоту наші екіпажі намагалися піднятися в повітря. Із ста наших літаків залишилося 18. Уцілілі екіпажі вилетіли до Риги. Звідти ми перебазувалися під Псков, де з нашої частини і особового складу сусідніх полків було сформовано групу особливого призначення. Командиром цієї групи став я. Нас кидали з одного фронту на інший: від Мурманська — до Кавказу...

Вимушена посадка

Гітлерівці стискають кільце блокади навколо Ленінграда.

У ночі, коли ми вже без боєприпасів поверталися на свій аеродром, у мого літака забарахлив мотор. А в хвіст машини вже зайшов фашистський винищувач.

Кидаю літак в піке. Гітлерівець веде вогонь по мені, а я маневрую. Відчуваю, німець мене загубив. А тут закінчилося пальне. Планую, втрачаючи висоту. Відкриваю ліхтар, відстібаю ремені, роблю правий розворот...

Отямився вранці на сіннику. Підійшов капітан-танкіст, який розповів, як мене підібрали, як німці години три бомбили місце моєї посадки, прийнявши її за аеродром.

Поєдинок

Йшов бій над нашим аеродромом у Горелові. Я залишився один і вже не сподівався вийти живим з поєдинку. Та все-таки підбив ворожий літак. Після посадки мене запросили на КП, де був гітлерівець у званні підполковника. Він мав на своєму рахунку півтори сотні збитих літаків і ніяк не міг повірити, що його збив молодий хлопець. Німець попросив дозволу потиснути мені руку.

Це лише кілька епізодів з фронтового життя Іллі Коперчука. А скільки їх було! Попри те, що Ілля Іванович пізніше очолив особливу групу резерву Верховного командування (до цієї групи входило понад 1300 літаків різного типу), він літав вдень і вночі, як і його підлеглі. Кілька разів викидав у глибокому тилу противника наших розвідників, зі своїм штурманом Миколою Олійниковим знищив понад десять ворожих штабів.

Закінчивши командно-штурманський факультет Академії ВПС, Ілля Іванович працював у ХАІ, викладав, працював льотчиком-інструктором.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

P. S. Коли цей матеріал готували до друку, нам зателефонував автор і повідомив, що Іллі Івановича не стало...

Світлим рядком

Твори свою Україну

Колись зарослий бур'янами, сумний та пустинний куточок біля колишнього відомчого житла автоагрегатного заводу нині не впізнати. Він виграє всіма барвами веселки —від останнього до першого снігу.

Придбала старий будинок родина підприємців Ткачуків. Ганна Василівна, інженер-будівельник за фахом, задумала розбити клумби. Та неабиякі, а щоб центр міста завидки взяли. Посеред художньо спланованих доріжок та грядок два «медальйони». Один із гербом України — тризубом, інший — із символікою київського «Динамо». А посередині із землі виростає футбольний м'яч, помережаний «швами» зеленої травички.

Не мені одній доводилося спостерігати, як Петро Анатолійович возив сюди чорнозем, носив з базару розсаду квітів. Поливали мамину клумбу і діти. Квітуча площа розростається — до Ткачуків приєдналися вже сусіди.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський Хмельницької області.

На дуель пам'яті

Прем'єри

Нещодавно у кінотеатрах столиці пройшов показ нової історичної драми «Ворог біля воріт» («Enemy at the Gates») режисера Жан-Жака Анно. Порадувала оперативність вітчизняних кінопрокатників, які долучили нашого глядача до стрічки лише через кілька місяців після її прем'єри на Заході. І ми побачили нашу історію. Чужими очима, проте...

Що здивувало?

По-перше, те, що протягом показу в глядача не виникає враження чужородності подій і «матеріалу». Відчуття правдивості й причетності до того, що відбувається, додає і напрочуд гарний підбір акторів (обличчя наче з плакатів радянської минувшини), і багато великих планів, що створюють коловорот подій.

По-друге, те, що західний кіновиробник і, головне, глядач цікавляться такою давньою і маловідомою для них темою, як Сталінградська битва 1942 року. Шість років тому режисер Жан-Жак Анно дізнався, що зображена в книзі Вільяма Грейга «Ворог біля воріт» «дуель» радянського та німецького снайперів — реальний факт. Візит до архіву Волгограда (колишнього Сталінграда) став початком роботи. Місце для зйомок шукали в Росії, Литві, Угорщині, а знайшли у Східній Німеччині.

Події: на тлі оборони міста новобранець Василь Зайцев (Джуд Лоу («Талановитий містер Ріплі») — номінація на «Оскар» за роль другого плану), який потрапив на криваву бійню, перетворюється на снайпера-легенду, знищити якого Німеччина направляє майора-аса Кеніга (Ед Харріс). Так розпочинається протистояння двох сил — символів двох армій. Вивірена, інтригуюча дуель на тлі великих баталій, де гинуть тисячі людей, на тлі великої дружби, на тлі щирої любові...

Ми маємо пам'ятати нашу історію. І цей фільм — з тих, що нагадують нам про неї. Адже наймолодше покоління вже мало що знає про минуле. І не тому, що не шанують загиблих, просто, як казали древні: «Час повільно йде за горем і стирає сліди його».

Тож згадаємо знову.

Юлія ПОТАПЕНКО.

Наступний номер вийде 3 липня 2001 року.

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311113.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець – Верховна Рада України

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos